

## ๑

บรรยากาศยามเที่ยงวันในย่านอาคารสำนักงานชั้นนำคลาคล่ำไปด้วยพนักงานหญิงชายที่ออกมารับประทานอาหารกลางวันและจับจ่ายซื้อสินค้าสดหนาแน่นและวุ่นวาย หนึ่งในนั้นคือสามหนุ่มสาวจากบริษัทโฆษณาขนาดใหญ่ที่มีสำนักงานอยู่บนอาคารชั้นสิบ

หญิงสาวหน้าคมผมซอยสั้นทันสมัยวางช้อนและเงยหน้าขึ้น สายตาพลันปะทะเข้ากับสิ่งที่ทำให้หนึ่งนั่งเหมือนถูกสะกดจิต

“สวยมัยพื๊อ” ซี่ให้เพื่อนร่วมโต๊ะชายดูกระเป๋าสีชอกกึ่งฟังก์กลายเป็นพร้อมตัวอักษรสีขาว ‘SAVE THE PLANET’ ใ้ใหญ่ยักษ์

“เหมือนกระเป๋าสตางค์แฟชั่น”

คนถามค้อนขวับ เพื่อนสาวอีกคนหัวเราะก๊าก เคยมีคนบอกว่าอิทธิพลจะอยู่ฝ่ายเขียนคำโฆษณาหรือก๊อปปีไรเตอร์ มากกว่าเป็นฝ่ายสร้างสรรค์หรือครีเอทีฟ เพราะปากคอเราะรายไม่มีใครเทียม

“เกมีถุงผ้าเก็บลิปไบแล้วนะออม” เพื่อนสาวนามมูทิตาเตือน

“ฉันเพิ่งเห็นสินี แบบนี้ ในแมกาซีน สวยแบบนี้ ราคาแค่นี้ ไม่ซื้อไม่ได้

แล้ว”

“หยุดเลยยายออม” ฝ่ายชายพูดเสียงชิงชัง “เดี๋ยวนี้คนรักโลกเขาไม่ซื้อถุงผ้ากันเรื่อยเปื่อยแล้ว พวกมิไ่ว่สะสมนะเป็นพวกทำลายโลก แกรู้มั๊ยว่า กระเป๋าดำใช้พลังงานในการผลิตมากกว่าถุงพลาสติกเสียอีก ถ้าใช้ไม่คุ้มจะปลดปล่อยก๊าซที่ทำให้โลกร้อนมากกว่า”

“ขออีกใบเดียว”

“แกเพิ่งบอกฉันเมื่อก็เองนะว่าจะหยุดชอปปิงสักพัก” เพื่อนหญิงพูดเสียงแข็ง

“ใบนี้จะเป็นใบสุดท้าย” ขณะพูด สายตายังจับจ้องอยู่ที่กระเป๋าสุดสวยเหมือนนกกระทาจิ๋ว ท่ามกลางสายตาเอือมระอาของเพื่อนร่วมงานทั้งสอง

ออมสินเป็นอย่างนี้มาแต่ไหนแต่ไร เธอมักรอคอยช่วงพักกลางวันอย่างใจจดใจจ่อ ไม่ได้คิดถึงเมนูอาหารแสนอร่อย แต่เป็นเสื้อผ้า เครื่องสำอาง และเครื่องประดับในร้านเล็กๆ หลายสิบร้านใต้อาคารสำนักงาน หรือไม่กี่ข้ามถนนไปอีกซอยหนึ่งที่มีร้านรวงมากกว่า แม้จะเดินทุกวัน แต่ก็มักจะอดใจไม่ไหว ต้องซื้อติดไม้ติดมือกลับมาอวดเพื่อนๆ ที่สำนักงานแทบทุกวัน

ออมสินคงเดินไปที่ร้านกระเป๋ได้แล้ว หากไม่เห็นชายหนุ่มร่างสูงผิวคล้ำแดด ผมยารวบหางม้า สวมกางเกงยีนและเสื้อเชิ้ตแขนยาวสีดำดูล่ำลองเสียก่อน เขาเดินมาหยุดอยู่ที่ร้านหนังสือซึ่งตั้งติดกับร้านกระเป๋านั้นเอง

“นี่ฉันต้องเจอบอสเล็กทั้งวันรึไงนะ!” หันมาบ่นพึมพำแล้วटकข้าวใส่ปากอย่างไม่รู้รส

เขาคือกองภพ ลูกชายคนเล็กของ ‘นายหญิง’ ช่างภาพสารคดีอิสระที่เพิ่งผันตัวมาเป็นผู้บริหารสายงานอีเวนต์และออแกไนเซอร์ของบริษัท ซึ่งเป็นเจ้านายโดยตรงของเธอ เมื่อแรกเข้ามาทำงาน มีคำถามในหมู่พนักงานว่า จะเรียกขานนายคนใหม่ว่าอะไร บางคนเสนอให้เรียก ‘นายเล็ก’ แต่มีเสียงโต้แย้งว่าฟังดูเหมือนเป็นคนรับใช้หรือคนขับรถในละครมากกว่าเจ้านาย จึงมีมติให้เรียกว่า ‘บอสเล็ก’

“จะเรียกเขามานั่งด้วยมั้ยละ” อิทธิว่าพลางทำท่าโบกมือเรียกแต่ ออมสินรีบตีมือห้าม ไม่ใช่แค่เพียงเป็นเจ้านาย แต่บอสเล็กยังเป็นเพื่อนกันมา ตั้งแต่ชั้นมัธยม และยังเรียนศิลปะในมหาวิทยาลัยมาด้วยกันอีกด้วย

“อย่านะ! เมื่อกี้ก็เพิ่งจะกันมา”

เขาเพิ่งมาทำงานไม่ถึงเดือน แต่การเห็นหน้าคนที่ศรัทธาไม่กินกันทุกวัน ทำให้รู้สึกยาวนานเหมือนหนึ่งปี

“เรื่องอะไร” มุกิตาถามอย่างไม่ใส่ใจนัก เพราะอมสินมีเรื่องขัดแย้ง กับเจ้านายจนถือเป็นข่าวรายวันไปแล้ว

“เขาหาว่าฉันไม่ติดตามเรื่องแรงงาน ทำให้ลูกค้าต้องโทร. มาทวง ทั้งๆ ที่เขาเป็นคนรับปากกับลูกค้าเองว่าเขาจะโทร. ไป”

“ออมเอ๊ย...” อิทธิลากเสียง บ่งบอกว่ามีเรื่องตลกเตือน เขาเป็นผู้ร่วมงานรุ่นพี่ที่เห็นอมสินมาตั้งแต่เธอมาเป็นนักศึกษาฝึกงานเมื่อสามปีที่แล้ว

“ถึงอย่างไรเขาก็เป็นเจ้านายแคะไหย่”

“เป็นเจ้านายที่เอะอะก็โยนงานมาให้ลูกน้องเพราะตัวเองทำไม่เป็น ไม่รู้ คัพท์มาร์เก็ตดิ้งสักตัว”

“แกก็รู้อยู่แล้วว่าเขาไม่รู้เรื่องอะไรเลย ไม่อย่างนั้นนายหญิงจะให้คนที่ รู้เรื่องอย่างแกเทรนเขาสิ”

หญิงสาวค่อนขำบ๊ว ไซ้แล้ว... ก้องภพเป็นช่างภาพสารคดีอิสระฝีมือดีที่ จำใจต้องมาทำงานภาคธุรกิจเพราะใช้เงินส่วนตัวตระเวนถ่ายรูปชุด ‘ก่อนโลก จะละลาย’ จนเงินหมด แต่ขายรูปไม่ได้ ผู้เป็นแม่จึงได้โอกาสยื่นข้อเสนอให้ มาทำงานที่นี้ด้วยเงินเดือนงามๆ และหากทำงานได้นานถึงหนึ่งปี เขาจะได้เงิน รางวัลก้อนโตไปต่อทุนถ่ายภาพ

“เมื่อกี้แอบได้ยินเขาคุยกับแฟนว่าอยากไปถ่ายรูปน้ำแข็งละลายที่ หิมาลัย หวังว่าจะอยู่ครบเดือนนะ”

“เอาแต่แข่งให้คนอื่นมีอันเป็นไป ระวังตัวเองจะอยู่ได้ไม่ถึงสิ้นเดือน นะ” อิทธิพูด

“หมายความว่ายังไงคะ” หันขวับมาถาม

อิทธิทำให้เป็นสนใจกับอาหารตรงหน้า เมื่ออิทธิไม่ตอบเธอก็หันไปมอง มุกิตาที่ยกไหล่แล้วพยักพยิดให้รับประทานอาหารต่อ แต่เธอแอบเห็น คนทั้งคู่ลอบส่งสายตาให้กันและกันและยิ้มอย่างไม่น่าไว้วางใจ

หญิงสาวนงนุช เธอไม่ชอบท่าทางลับลมคมในของเพื่อนทั้งสองเลย รู้สึกตึงใจ แต่คิดว่าอาจเป็นเพราะยังไม่ได้เข้าไปสัมผัสสระเปาใบสวยที่ หมายตาไว้เสียมากกว่า

เธอก็เป็นเช่นนี้เอง เมื่อเห็นของสวยๆ งามๆ และตรงใจมักจะต้อง เข้าไปสัมผัสให้ชื่นใจ แต่เมื่อสัมผัสแล้วมักมีบางสิ่งบางอย่างดลใจให้ต้องควัก กระเป๋าชื้ออยู่เสมอ เพื่อนๆ จึงพากันให้สมญานามเธอว่า ‘นักชอป’ หรือ ‘เดอะชอปปีงมาเนีย’

ใกล้บ่ายโมง ออมสินสะพายกระเป๋าสีชอกกิงฟังก์ไปใหม่เดิน กรีดกรายเข้ามาในสำนักงาน เดินตรงไปยังเพื่อนร่วมงานที่จับกลุ่มอยู่ที่หน้า บอร์ดประชาสัมพันธ์หมายอวดกระเป๋าใบใหม่ แต่เมื่อไปถึง คนกลุ่มนั้นก็ แยกฮือไปคนละทิศละทางราวกับเธอคือตัวแพร่เชื้อโรคติดต่อร้ายแรงชนิด ใหม่ แต่เธอยังยิ้มได้ด้วยเคยชินกับการหยอกล้อของเพื่อนร่วมงานทุกครั้ง ที่ เธอมีของใหม่มาอวด

“ดูนี่สิออม!” มุกิตาตะโกนเรียกพลางชี้ให้ดูบอร์ดประชาสัมพันธ์ เห็น กระดาษแฟลชติดไว้ในระดับสายตา เขียนด้วยปากกาเคมีตัวใหญ่เบ้งอ่านง่าย กระชับ ได้ใจความ

‘ถึง คุณออมสิน

โปรดติดต่อฝ่ายติดตามหนี้สินของสำนักงานกฎหมาย ถ้าวินชีเดียวิรัตน์ เพื่อชำระหนี้บัตรเครดิตของซีซีเอ็มแบงก์ด่วน มิเช่นนั้นเราจะดำเนินการตาม กฎหมายภายใน ๒๔ ชั่วโมง’

ออมสินนั่งงัน ความรู้สึกตอนนั้นเหมือนเพิ่งเดินชนกระแจกใสแจ๋ว มึนงง

และซาจนลืมนะไปชั่วขณะ แต่ที่รู้แน่ๆ คือ...ยายแทบแทบแค้นดินหนี

ไม่อยากจะเชื่อเลยว่าบริษัทติดตามหนี้ของบัตรเครดิตจะรุกเร็วขนาดนี้ เมื่อวานเพิ่งโทรศัพท์มาบอกอย่างอ่อนหวานให้เธอหาเงินไปชำระหนี้บางส่วนเท่าที่ทำได้ แต่วันนี้กลับส่งแฟกซ์มาประจานถึงออฟฟิศ โดยลดเวลาจัดการหนี้สินเหลือเพียงยี่สิบสี่ชั่วโมง

“มันระดมโทรศัพท์มาหาแกตั้งหลายครั้ง พอฉันด่าและตัดสาย มันเลยส่งแฟกซ์มาประจาน” พนักงานต้อนรับเพื่อนสนิทอีกคนของออมสินเดินเข้ามาหาหน้าตาตื่น

อิทธิกระซอกกระดาษแฟกซ์จากบอร์ดแล้วหันไปทางเพื่อนร่วมงานที่แม้จะสลายตัว แต่บางคนยังเดินเตร็ดเตร่อยู่นิ่งๆ เหมือนคอยสังเกตการณ์

“แล้วใครเอาแฟกซ์มาติดบอร์ดวะ เล่นแรงไปหน่อยแล้วนะโว้ย” อิทธิมักเล่นบทผู้ปกป้อง ‘น้องรัก’ อย่างออมสินอยู่เสมอๆ

“ยายพริ้งแน่ๆ” มุทิทาพูดอย่างมั่นใจ หลังจากเหลียวไปเห็นหญิงสาวผิวขาวจัดร่างสูงโปร่ง สวมเสื้อสูทกับกระโปรงสีเทาทับเสื้อสีชมพูเก๋ๆ ที่ทำให้เป็นเนินดูเอกสารอยู่ที่เคาน์เตอร์ต้อนรับ และเหลียวตามองมาเหมือนฆาตกรโรคจิตรอดูผลงานของตัวเองอย่างใจเย็น

วรุณพรหรือฟิงกี้ คือคู่ปรับในที่ทำงานคนสำคัญของออมสิน ทั้งคู่เป็นคู่รักคู่แค้นกันมาตั้งแต่สมัยเป็นนักศึกษาร่วมสถาบันที่เข้ามาฝึกงานพร้อมกัน และได้งานทำพร้อมกันในตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานขายหรือเออี ต่างแข่งขันกันทำงานเพื่อช่วงชิงความเป็นเลิศและคำชื่นชมจากเจ้านายแบบผลัดกันรุกผลัดกันรับมาตลอด จนกระทั่งล่าสุด ออมสินสามารถช่วงชิงตำแหน่ง ‘ผู้ดูแลและฝึกอบรม’ ลูกชายเจ้าของบริษัทมาได้ ทำให้วรุณพรเสียหน้ายิ่งนัก

“ฉันชื่อฟิงกี้ยะ ไม่ใช่ยายพริ้ง!” ผู้ถูกกล่าวถึงเดินฉับๆ เข้ามาหาท่าทางเอาเรื่อง

อิทธิเป็นคนตั้งชื่อใหม่ให้ตั้งแต่วันแรกที่เธอก้าวเข้ามาเป็นนักศึกษาฝึกงาน โดยบอกว่าเธอมีบุคลิกเหมือนนางเอกหนังไทยยุคเก่า อีพริ้งคนจริง-

เมือง ซึ่งทำให้เธอโกรธจนร้องไห้ นับแต่นั้นมาเธอมักถูกเรียกขานทั้งต่อหน้า และลับหลังว่า ยายพริ้ง เป็นเหตุให้เธอต้องแก้ไขให้ถูกต้องทุกครั้งไป

“เธอเอาแฟกซ์มาแปะใช้มั้ย พริ้ง”

“อย่ามากล่าวหากันพล่อยๆ นะยายจิง”

“ถ้านายหญิงรู้ว่าเธอเป็นคนเอาแฟกซ์แบบนี้มาติดประจานเพื่อนละก็ เรื่องใหญ่แน่ยายพริ้ง” อิทธิล่ำทับ

“เค้าชื่อพิงกี้!” ว่าพลางหมุนตัวเดินกระแทกเท้าออกไปโดยทิ้งเสียงดัง ก้องจากสั่นรอกเท้ากระทบกับพื้นห้องไว้เบื้องหลัง

“ใช้ความโมโหกลบเกลื่อนความผิด” มุกิตาพยักพยิดกับออมสิน

“นายหญิงรู้เรื่องรียัง” อิทธิกระซิบถามดวงกมลพนักงานต้อนรับ

นายหญิง คือ กองพร เจ้าของบริษัทห้วยห้าสิบกว่าปี ผู้ที่ยามปกติใจดี ดุจแม่พระ ใจกว้างดุจแม่น้ำ มิใช่ก็เรื่องที่จะทำให้แม่พระคนนี้เปลี่ยนไปเป็น มือกระบี่จอมฉุนเฉียวที่พร้อมฟันไม่เลียง นั่นคือ การงานที่ลุ่มเหลว ชู้สาว และหนี้สิน กองพรบอกว่าความลุ่มเหลวในการทำงานจะนำไปสู่ความลุ่มเหลว ในชีวิต เรื่องชู้สาวเป็นเรื่องผิดศีลธรรมที่นำไปสู่การทำลายสถาบันครอบครัว และปัญหาสังคม ส่วนหนี้สินเป็นต้นตอของปัญหาสังคมที่ร้ายแรงกว่า เพราะ มันคือจุดเริ่มต้นของการก่ออาชญากรรม ถือเป็นภัยทางศีลธรรม หรือ Moral Hazard ซึ่งจะยอมให้เกิดขึ้นไม่ได้อย่างเด็ดขาด

“นายหญิงยังไม่เข้าค่ะ” ดวงกมลตอบ

ออมสินระบายลมหายใจโล่งอก

“เรื่องนายหญิงเอาไว้ก่อนเถอะ ฉันว่าตอนนี้เธอห่วงตัวเองก่อนดีกว่า นะออม” ดวงกมลพุดน้ำเสียงร้อร่นและกังวลใจ

“มีอะไร”

“เมื่อก็มีคนผมเกรียนใส่แว่นดำ ทำทางเหมือนทหารปลดประจำการ สองคนมาด้อมๆ มองๆ อยู่หน้าออฟฟิศ”

“หา! มันอาจจะเป็นพวกแก๊งรับจ้างทวงหนี้แบบโหดๆ พวกนิยมตัดนิ้ว

ที่ละนิ้วที่เป็นชาวเมือวานนี้ก็ได้” มุทิตาพูดโพล่งหน้าตาตื่น แม้จะเป็นพนักงานบัญชี แต่เป็นที่รู้กันว่ามุทิตาเป็นนักติดตามข่าวสารบ้านเมืองตัวยง โดยเฉพาะข่าวอาชญากรรมและข่าวบันเทิง จนได้รับฉายาว่า ‘นักบัญชีหัวเห็ด’ เธอมักมีข่าวที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่พูดคุยมาอัปเดตให้ฟังเสมอ

ออมสินหน้าซีดเผือด

“ทำทางไม่ดีแล้วละ ฉันว่าแกกลับไปตั้งตัวที่คอนโดฯ ก่อนดีกว่า” ว่าพลางคว้ามือเพื่อนสาวหมับ “ไปพีอีท เดินไปส่งออมที่รถกัน มันอาจจะดักอยู่แถวลานจอดรถก็ได้”

ระหว่างเดินมาส่งที่ลานจอดรถ ทั้งคู่หันมองซ้ายขวาหน้าหลัง เป็นการระแวดระวังที่โจ่งแจ้งซึ่งทำให้อมสินเสียขวัญมากยิ่งขึ้น เธอเริ่มใจสั่นพลอยทำให้ตัวสั่นตามไปด้วย จนเมื่อเธอเตรียมออกรถ อิทธิยังชะโงกหน้าเข้ามาสั่งสีหน้าเคร่งเครียดว่า

“ดูซ้ายดูขวาให้ดีนะออม ถ้ามีคนตาม โทร. แจ้ง ๑๙๑ หรือพุ่งเข้าหาตำรวจจราจรทันทีเลยนะ ใครเฉี่ยวใครชน หรือถูกตำรวจจับไม่ว่า เอาชีวิตให้รอดไว้ก่อน”

อมสินพยักหน้าหงึกๆ ตัวสั่น พลอยทำให้มือเท้าสั่นจนกะแรงเหยียบคันเร่งไม่ถูก

เมื่อรถของอมสินพุ่งออกไป สองหนุ่มสาวหันมามองหน้ากัน มุทิตาถอนหายใจ ส่วนอิทธิพูดว่า

“หวังว่ามันจะไม่เตลิดจนขับรถปิ่นเกาะกลางถนนเสียก่อนนะ”

อิทธิและมุทิตาเดินกลับเข้ามาในสำนักงาน เห็นกลุ่มคนที่สลายตัวกลับมารวมตัวกันวิพากษ์วิจารณ์เรื่องราวที่เพิ่งเกิดขึ้นอย่างสนุกสนาน ดูจากตำแหน่งการยืนและน้ำเสียงใสอารมณ์ที่คึกคัก บ่งบอกได้ว่าใครคือ ‘หัวโจก’

“โอ...นี่กว่าบ้านรวายไฮโซ ที่แท้ก็หนี้สินล้นพ้นตัว” วรณพรพูด

“ในที่นี่ใครไม่มีหนี้บ้างฮิ ยายพริ้ง” อิทธิปราดเข้าไปยืนในตำแหน่งที่

เผชิญหน้ากับเจ้าของความเห็น

“เค้าซื้อฟังก์!”

มุทิตาฉวยจังหวะที่วรุณพรใช้เพียงนิ้วชี้กับนิ้วโป้งจับกระดาษแฟกซ์ กระชากกลับมา

“เธอพลาดแล้วละยายพริ้ง นายหญิงจะว่ายไงนะ ถ้ารู้ว่าเออีซื้อจอเอาแฟกซ์ทวงหนี้มาปิดบอร์ดประธานจนเพื่อนร่วมงานขับรถเตลิดออกไปประสบอุบัติเหตุ”

“ยายจิง!” ชิงตาไล่ แต่มุทิตาสบตาท้าทาย ในฐานะพนักงานฝ่ายบัญชีที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินทุกรายการในบริษัทนี้ เธอมีอำนาจ ‘ย่อ’ งานของพนักงานบางคนได้ด้วยการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินแต่ละรายการแบบละเอียดถี่ถ้วนเป็นพิเศษ ซึ่งต้องใช้เวลามากกว่าปกติ จึงไม่มีใครอยากเป็นศัตรูกับเธอนัก

“ถ้าเรื่องนี้รู้ไปถึงนายหญิง เธอกับยายออมจะตกอยู่ในภาวะเลวร้ายพอกัน รับรองว่านายหญิงต้องคิดว่าเธอเป็นนางมารร้ายใจดำแน่”

“มีคนรู้เห็นตั้งยี่สิบสามสิบตา” วรุณพรเอียงเสียงแหลมพลางหันไปมองรอบๆ ตัวที่เพื่อนร่วมงานยังยืนอออยู่

“แต่มีแค่สองตากับสองมือที่กล้าเอ้าเพื่อนมาประธานอย่างนี้” อิทธิสวนกลับ “ทุกคนในที่นี้มีหนี้กันทั้งนั้น เขาคงเห็นใจยายออมมากกว่าคุณหนูเออีอย่างเธอ...ใช่มั้ย?” ตอนท้ายหันไปคาดคั้นกับเพื่อนร่วมงาน บางคนพยักหน้ารับ บางคนถอยฉากเหมือนไม่อยากมีส่วนร่วมกับความขัดแย้งครั้งนี้

วรุณพรมีฉายาว่า คุณหนูเออี เพราะมาจากครอบครัวนักธุรกิจฐานะดี ที่เลือกมาทำงานที่นี่ก็เพื่อพิสูจน์ตัวเอง

ก่อนที่การโต้เถียงจะดำเนินต่อไป ก็มีเสียงตะโกนบอกว่า

“บอสเลิกมา!”

“จับกลุ่มทำอะไรกันอี” ชายหนุ่มผิวคล้ำแดด ผมยารวบหางม้า แต่งกายด้วยเสื้อเชิ้ตแขนยาวและกางเกงยีนส์ดำเดินเข้ามาหา ยามนี้อิทธิถูกปล่อยให้ยืนรับหน้าผู้ที่เป็นทั้งเจ้านายและเพื่อนสนิทอยู่คนเดียว

“ออมสินหายไปไหนวะ”

“ไม่อยู่แล้ววะ แฟนมันเพิ่งโทร. มาบอกเลิก ขับรถเตลิดไปไหนต่อไหน แล้วไม่รู้”

“อะไรนะ! ยายออมชานี่นอกหัก!” ท่าทางประหลาดใจสุดขีด แม้จะเพิ่งมาทำงานไม่ถึงเดือน แต่เขารู้ดีว่าออมสินมีแฟนเป็นผู้จัดการฝ่ายการตลาดบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ชื่อดัง ที่มักขับรถหรูมารับเธอไปดูหนัง ฟังเพลงอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันหุ้้นขึ้น มีหน้าซ้ำยังหยอดคำหวาน ใส่กันทางเพชฌึกทุกวันจนน่าหมั่นไส้

อิทธิทำหน้าที่ขอความเห็นใจแทนเพื่อนต่างวัย

“เออ...ต่อให้เป็นนางงามจักรวาล หรือเศรษฐินีพันล้านก็อกหักเป็นทั้งนั้น”

“แล้วทำไมต้องมากหักวันที่ผมมีประชุมกับแม่ผมด้วยวะ” แม้จะเป็นเพื่อนสนิท แต่เมื่อต้องมาร่วมงานกันในฐานะเจ้านายลูกน้อง ทั้งคู่จึงมีข้อตกลงร่วมกันว่า เมื่ออยู่ในที่ทำงานจะเปลี่ยนคำสรรพนามจาก ‘มึง’ กับ ‘กู’ มาเป็น ‘คุณ’ กับ ‘ผม’

“คุณก็ต้องรับงานแทนลูกน้องคุณสิครับ”

“อยากจะทำตาย...” ปันเสรีก็เดินออกไปอย่างไม่สบอารมณ์นัก

“ฮ่าๆๆ ยายออมอกหัก คิดได้ยังไงนะพี่อิทธิ ดูเหมือนบอสเล็กจะเชื่อสนิทเชียรว” มุกิตาที่ทำที่เป็นยืนดูเอกสารสำคัญที่เคาน์เตอร์แต่เงยหูฟังการสนทนา เดินตรงรี่เข้ามาหาพร้อมยกนิ้วโป้งให้

อิทธิยกไหล่ประหนึ่งจะบอกว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยสำหรับเจ้าของฉายา ‘ครีเอทีฟหัวแหลมเปี้ยบ’

“ขอให้รู้กันไว้ ณ ที่นี้ละว่ายายออมมอกหัก อย่าปล่อยให้ข่าวยายออมถูกทวงหนี้ไปถึงทนายหญิงเป็นอันขาด” หนี้ไปกำชับกำชาเพื่อนร่วมงานที่ส่วนใหญ่เป็นรุ่นน้อง โดยเฉพาะวรรณพรที่จ้องตอบด้วยสายตามุ่งมั่น เป็นการต่อสู้ทางสายตาที่ดุเดือดเผ็ดร้อนทีเดียว

“ทำไมพวกเราต้องร่วมมือกับฟ็อกโกทนายหญิงด้วยล่ะคะ” ถึงแม้ออมสินจะมีทั้งพนักงานบัญชีคนสนิทของหัวหน้าฝ่ายการเงิน และหัวหน้างานฝ่ายสร้างสรรค์ก็นึกกำลังกันปกป้อง แต่เธอเชื่อมั่นว่าด้วยหลักฐานการเป็นหนี้สินที่มัดตัวจนดินไม่หลุดเช่นนี้ จะทำให้อมสินถูกไล่ออก และเธอก็จะหมดคู่แข่งสำคัญในบริษัทนี้เสียที

“ลองเอาใจเขามาใส่ใจเรานะพริ้ง ถ้าวันหนึ่งเราเจอแบบยายออม แล้วมีคนเอาเราไปประจาน และทำให้ถูกไล่ออกจากงาน เราจะรู้สึกยังไง พ่อแม่เราครอบครัวเราจะเป็นยังไง โดยเฉพาะคนที่ไม่ได้มีพ่อรวยและเป็นคุณหนูเหมือนใครบางคน”

วรรณพรซึ่งตาใส่เขา

“เธอลองไปคิดดูก็แล้วกันนะพริ้ง ว่าเธอจะปล่อยให้ความอิจฉามาทำให้คนทั้งออฟฟิศมองว่าเธอเป็นนางมารร้าย หรือจะใช้โอกาสนี้ทำตัวเป็นนางเอกแสนดี” ว่าแล้วก็เดินจากไป ปล่อยให้วรรณพรยืนกำมือแน่น ท่าที่ที่เปลี่ยนไปเป็นเห็นอกเห็นใจของเพื่อนร่วมงานทำให้เธอลืมแก้ชื่อเล่นของตัวเองไปเลยทีเดียว

เธอจะไม่ยอมให้คนที่กระทำความผิดอย่างอมสินถูกทำให้เป็นนางฟ้า ส่วนคนที่ทำตามกฎของบริษัทอย่างเคร่งครัดอย่างเธอถูกมองว่าเป็นนางมารร้าย

## ๒

ในที่ประชุมเพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดงานประชุมทางวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ ที่ทางบริษัทเพิ่งประมูลงานได้ กองพร หรือ นายหญิง นั่งอยู่ในตำแหน่งประธาน ด้านขวามือคือ นิภาพรรณ หรือ ป้านิ หนึ่งในผู้ร่วมก่อตั้งบริษัท และเป็นผู้ที่ได้รับความเกรงใจเป็นอันดับสองรองลงมาจากนายหญิง เหตุเพราะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและบัญชี ซึ่งดูแลการเบิกจ่ายเงินทุกบาททุกสตางค์ในบริษัท

แม้จะมอบหมายงานบริหารด้านงานอีเวนต์และออแกไนเซอร์ให้ลูกชายดูแล แต่เมื่อว่างจากงานหลักที่รับผิดชอบ กองพรมักเข้าร่วมการประชุมครั้งสำคัญของทุกแผนก โดยให้เหตุผลว่า ‘พนักงานจะได้อุ่นใจ’ แม้จะรู้ว่าพนักงานส่วนใหญ่จะร้อนใจเสียมากกว่า เมื่ออยู่ต่อหน้าเจ้านายที่เข้มงวดจริงจังจนบางครั้งได้รับสมญาว่า “หญิงเหล็ก”

กองพรเป็นผู้บริหารที่ยึดนโยบายการบริหารแบบมืออาชีพอิสระครอบครัวย่างที่ถูกเรียกขานลึกลับหลังเชิงประชิดประชันว่า ‘แม่ปกครองลูก’

เมื่อเห็นผู้เป็นมารดากวาดสายตามองรอบๆ โต๊ะแล้วนิ้วหน้า ก้องภพก็

เริ่มไม่สบายใจ เพราะรู้ว่าเดี๋ยวท่านจะต้องถามถึงออมสิน ผู้ที่ใครๆ เรียกว่า ‘เด็กโปรต’ หรือ ‘เด็กปั้น’ ซึ่งถูกยึดเยียดให้เป็นมัดดีของเขา

ออมสินเคยเป็นนักศึกษาฝึกงานที่นี่ ความเป็นคนฉลาด คล่องแคล่ว และมองโลกในแง่ดี ทำให้มารดาเขาชอบใจนักหนา ถึงขนาดสำรองตำแหน่งไว้ให้และเรียกให้มาทำงานทันทีที่เรียนจบ เมื่อเขาเข้ามาทำงาน ก็สั่งให้ออมสินประกบเขาอย่างใกล้ชิด แบบที่เรียกได้ว่า ‘มัดดี’ เขาเคยร้องขอให้มารดาเปลี่ยนมัดดี โดยบอกว่าออมสินเป็นเออิน้องใหม่ ไม่สามารถสอนงานบริหารเขาได้ แต่มารดากลับบอกว่า หากจัดคนเก่งกว่าให้ เขาจะถูกกดและพ่นกังน ในบริษัทก็จะขาดความเคารพในตัวเขาไปด้วย ความเอ็นดูที่มารดาเขามีให้ออมสินอย่างออกนอกหน้า ผสมกับบุคลิกมั่นใจในตัวเองจนเกินวัย ทำให้เขาตั้งฉายาให้เธออย่างหมั่นไส้ว่า ‘ออมซ่า’ ซึ่งดูเหมือนเป็นฉายาที่เธอจะชอบมากกว่าชื่ออมสินเสียอีก... ‘ฟังดูอินเตอร์ดี’ เธอว่าอย่างนั้น

“ยายอมมหายไปไหน” กองพรถาม หลังจากกวาดสายตาไปทั่วโต๊ะประชุมขนาดใหญ่แล้วไม่พบ

“ลากิจไปปฏิบัติธรรมครับ” อิทธิตอบพลางส่งสายตาไปรอบๆ ห้องที่เต็มไปด้วยพนักงานที่ล้วนรู้สาเหตุการหายตัวไปของออมสินดี เขาหยุดสายตาสั่งขังไว้ที่วรุณพร ที่ขยับตัวเตรียมพูด

“ยายอมนะรีไปปฏิบัติธรรม มันสนใจเรื่องพวกนี้ด้วยรี” หันไปถามความเห็นนิภาพรณ

“ไม่น่าเป็นไปได้ ได้ยินมันนิทาพระซีให้ฟังอยู่บ่อยๆ” นิภาพรณตอบ

“เรามีปัญหาส่วนตัวนะครับ”

“ปัญหาอะไร”

“อกหักครับ”

กองพรจ้องหน้าอิทธิเขม็ง “เมื่อเช้าฉันยังเห็นมันอัปรูปมันไปกินอาหาร อิตาลีกับแฟนอยู่เลย”

“แต่ตอนนี้อกหักแล้วครับ สด ๆ ร้อนๆ เมื่อกี้นี้เอง ได้ข่าวก็เตลิดไปเลย”

“คนอย่างยายออมมะหรือจะไปปฏิบัติธรรมเพราะอกหัก”

“เด็กสมัยนี้มันเปราะบางอ่อนแอครับ อกหักนิดหน่อยก็ทำงานทำการไม่ได้ ผมเลยแนะนำให้มันเข้าวัดเข้าวา” อิทธิทำเสียงและบ่นหน้าเหมือนเห็นใจแถมขบขัน

“เธอแน่ใจนะว่ามันอกหัก” นายหญิงถาม

ทุกสายตาจ้องไปยังอิทธิ เหมือนรอลุ้นผลการเลือกตั้งครั้งใหญ่ ไม่มีใครรู้แน่ชัดว่าใครเป็น ‘สาย’ ให้แก่นายหญิง แต่ทุกครั้งที่เกิดเรื่องไม่ชอบมาพากลภายในสำนักงาน นายหญิงจะรู้ข่าวเป็นคนแรกๆ เสมอ การที่อิทธิกล้าโกหกเจ้านายเพื่อปกป้องน้องรัก จึงเป็นเรื่องน่าลุ่มนวลไม่น้อย

“มีแต่คนโง่เท่านั้นที่คิดว่าการบวชจะทำให้หายอกหัก ไปบอกยายออมว่าฉันใช้เวลาทำใจอาทิตย์เดียว ถ้าไม่ยากบวชชิตลอดชีวิตก็ให้กลับมาทำงานด่วน”

“แต่ว่ายายออมมันเจ็บมากนะครับ อาทิตย์เดียวอาจไม่พอ”

“เธอคิดว่าบริษัทฉันทำงานการกุศลรีไร้งานวันนี้ก็งานมันนะ”

“บอสเล็กอยู่นี่ครับ”

นายหญิงเหลือบตามองลูกชาย สีหน้าไม่มั่นใจว่าเขาจะรับผิดชอบงานใหญ่ได้โดยลำพัง

“เริ่มประชุมกันเถอะครับ จะเสียเวลาคุยเรื่องเอื้ออกหักอยู่ทำไม” ก้องภพทำเสียงร่าคาญใจ แต่ผู้เป็นแม่กลับนินวหน้า

“ต่อให้เป็นแม่บ้านหรือยาม ถ้าเขามีปัญหาเราต้องให้ความสำคัญ จำไว้ว่างานร้อยล้านพันล้านจะไม่มีความสำเร็จ ถ้าคนทำงานไม่มีใจ”

ชายหนุ่มเม้มปากไม่พอใจที่ถูกตำหนิต่อหน้าลูกน้อง เขาพาลหงุดหงิดไปถึงต้นเรื่อง หากคนที่หายไปไม่ใช่คนโปรด มารดาคงไม่ระบายอารมณ์ใส่เขาเช่นนี้

“ฉันต้องจัดการอะไรสักอย่างก่อนที่บริษัทของฉันจะล่มเพราะเด็กเปราะบางพวกนี้ อกหักนิดหน่อยถึงกับทำงานไม่ได้” กองพรบ่นขณะเปิดดู

เอกสารตรงหน้า ขณะที่บรรยากาศภายในห้องเงียบกริบ แน่ละ...ทุกคนกำลังหวนนึกถึงสาเหตุที่แท้จริงของการหายไปของออมสิน

หากนายหญิงรู้ความจริง ต้องมีคนถูกเซ็นสั่งเวการอำพรางครั้งนี้ ส่วนเด็กโปรดอย่างอมสินจะต้องถูกไล่ออกภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง

การประชุมจบลงแล้ว ทุกคนทยอยออกจากห้อง แต่กองพรและนิภาพรรณยังนั่งอยู่ที่เดิม กองพรเรียกให้กองภพอยู่ต่อ เมื่อประตูห้องปิดลง ผู้เป็นแม่ที่ทอดสายตามองลูกชายอยู่แล้วก็ระบายลมหายใจหนัก

“ทำไมยายอมถึงกลายเป็นคนเหลาะแหละอย่างนี้ไปได้เน” หันไปคุยกับนิภาพรรณ น้ำเสียงแสดงความผิดหวัง

“เขาก็เป็นอย่างนี้มาแต่ไหนแต่ไรแล้วนี่ครับ ผมเคยบอกแม่แล้วว่าเขาเป็นพวกไร้สาระ วันๆ เอาแต่เซต คุยโทรศัพท์ และชอปปิง ไม่ใช่คนที่จะสร้างความรุ่งโรจน์ให้แก่บริษัทเราเน”

“แต่ป้าว่าเขานี้เป็นเด็กที่คล่องแคล่วและมีความรับผิดชอบดีกว่าเด็กรุ่นเดียวกันหลายคนนะ ไอ้เรื่องอกหักนี้อาจจะเป็นเหตุสุดวิสัย ใครบ้างไม่เคยอกหัก ฮี” หันไปเลิกคิ้วตั้งคำถามกับเพื่อนหญิง

“ใครๆ ก็อกหักได้ แต่จะมากหักแล้วพุ่มพ่ายกระทบกับงานใหญ่ของฉันไม่ได้” กองพรกล่าวน้ำเสียงเฉียบขาด จากนั้นก็นิ่งเงียบ ท่าทางใช้ความคิด สลับกับมองหน้าบุตรชายอย่างพินิจพิเคราะห์ แล้วรำพึงกับตัวเองว่า

“ขึ้นปล่อยเธอไว้กับยายอมสิน คงพากันไปไม่รอด”

กองภพเคยเป็นช่างภาพสารคดีอิสระที่มีชื่อเสียง เขาเดินทางถ่ายรูปทั้งในและนอกประเทศมานานหลายปี จนเมื่อปีที่แล้ว เขาได้เดินทางไปทั่วโลก เพื่อถ่ายภาพสถานที่ที่เสี่ยงต่อการสูญหายอันเนื่องมาจากภาวะโลกร้อน ไม่ว่าจะเป็นยอดเขาคิลิมันจาโรในทวีปแอฟริกา ลานน้ำแข็งในทวีปแอนตาร์กติกา หรือเกาะมัลดีฟส์ โดยใช้เงินส่วนตัวเกือบสองล้านบาท แต่ขายภาพถ่ายได้ไม่ถึงแสนบาท เงินเก็บในบัญชีร่อยหรอ ทำให้เขามีเหตุผลบังคับให้เขามา

ทำงานที่นี้เพื่อแลกกับเงินเดือนเดือนละห้าหมื่นบาท และเงินรางวัล ‘อยู่ทน’ จำนวนหนึ่งล้านบาท หากเขาทำงานครบหนึ่งปีแล้วผ่านการประเมินผลของเธอ ด้วยไม่ยากให้กองภพผู้รักอิสระรู้สึกถูกกดดันหรือเกร็งจนทำอะไรไม่ถูก แทนที่เธอจะเป็นคนลงไปฝึกงานให้โดยตรง เธอเลือกให้ลูกน้องคนโปรดผู้คล่องแคล่วอย่างออมสินเป็นบัดดี เพื่อช่วยดูแลและพัฒนาการทำงานไปพร้อมๆ กัน แต่แล้วเด็กโปรดกลับทำให้เธอผิดหวังซ้ำแล้วซ้ำเล่า เริ่มจากขำขันแหย่ร้ายวัน จนถึงการออกหักจนทิ้งงาน ซึ่งเป็นเรื่องที่เธอรับไม่ได้จริงๆ

“ผมบอกแม่ตั้งแต่แรกแล้วว่าผมไม่มีวันเข้ากับยายนั้นได้ ทำตัวเก่ง เอาหน้าแม่ เอาตัวรอดไปวันๆ” กองภพคิดว่าจะใช้โอกาสนี้บอกลาผู้ช่วย กวนประสาทเสียที่

“ก็นั่นละสิ ขึ้นปล่อยไว้อย่างนี้ เธออยู่ครบปีแล้วไม่ผ่านการประเมินผล จะเสียเวลาเปล่า”

ชายหนุ่มยิ้มยินดีที่มารดาเข้าใจ

“แม่จะให้ภคมนมาทำหน้าที่นี้แทน”

“อะไรระครับ!” ชายหนุ่มเบิกตาและร้องเสียงหลง บุคคลที่มารดาเอ่ยถึงคืออดีตหัวหน้าแผนกผู้บริหารงานลูกค้าที่เพิ่งลาออกไปตั้งบริษัทของตัวเอง และยังมีความสัมพันธ์ที่ดีกับมารดาเขาทั้งในฐานะลูกน้องเก่าและบริษัทรับช่วงงาน ภคมนเป็นลูกน้องที่มารดาเขาปลุกปั้นมากับมือตั้งแต่เรียนจบใหม่ๆ เมื่อสิบปีที่แล้ว ดังนั้นเขาจึงรู้จักภคมนดีราวกับเป็นสมาชิกคนหนึ่ง ในครอบครัวเลยทีเดียว

‘ผู้หญิงคนนี้เหมือนแม่เกลี้ยสาวๆ ไม่มีผิด’ บิดาเขาเคยกระซิบกระซาบ ตอนภคมนขอลาออกไปทำธุรกิจของตัวเอง

“แม่ตั้งใจจะให้มนมาเทรนเล็กตั้งแต่แรกแล้ว แต่กลัวเล็กจะเกร็ง เพราะมนเขาเก่งและขี้ม่วนกับงานมาก แต่ตอนนี้แม่ตัดสินใจแล้วว่าจะวานให้มนมาช่วยเทรนงานให้เล็กอาทิตย์ละหน และถ้าเป็นไปได้...แม่อยากให้เล็ก

ทำดีกับเขามากๆ ถ้าได้เขามาเป็นสะใภ้ เราจะขยายธุรกิจจนติดอันดับท็อปทรีเน”

คราวนี้ลูกชายอ้าปากค้างไม่มีเสียงเล็ดลอดออกมาสักแอะ เขากำลังช็อก นึกไม่ถึงว่าชายหนุ่มผู้รักอิสระอย่างเขาจะถูกจับคลุมถุงชนในวัยเลขสาม พอหันไปมองเพื่อนแม่หวังจะขอความช่วยเหลือ กลับเห็นอาการพยักหน้ารับถี่ๆ แสดงความเห็นด้วยอย่างเต็มที่ราวกับผ่านการวางแผนร่วมกันมาแล้ว

“ในเมื่อคนของเราไม่เก่งด้านธุรกิจ ก็ต้องดึงคนอื่นมาเสริม และถ้าดึงคนนอกที่ไม่รู้จักกันหรือไม่ได้มีความสัมพันธ์พิเศษมาช่วยมันก็เสี่ยง ลู่แต่งงานแต่งงานเป็นครอบครัวเดียวกันไม่ได้ งานนี้หนึ่งบวกหนึ่งไม่เท่ากับสองเน” บ่านีให้ความเห็นอย่างกระตือรือร้นไม่แพ้เพื่อนหญิง

“เออะน่า” กองพรเอื้อมมือมาตบไหล่ลูกชายพร้อมกับพยักหน้าราวเชิญชวนให้ลิ้มลองอาหารเลิศรส “ลองคบกันดู ไม่เสียหายอะไรไม่ใช่หรือ”

“แมกรู้ว่าผมมีแฟนแล้ว”

“แฟนไฮโซที่ทำตัวเป็นเอ็นจีโอโลกร้อนแบบเก๋ๆ และผลาญเงินพ่อแม่ไปวันๆ ไม่ทำอะไรเป็นชิ้นเป็นอันแบบยายจ๊ะ แม่ไม่เอามาเป็นสะใภ้หรอกนะ เดี่ยวก็พากันไปถ่ารูปทั่วโลกรจนหมดเนื้อหมดตัวรอบสองกันพอดี”

“แม่!”

จิรสุดาเป็นลูกสาวนักธุรกิจใหญ่ที่ประกาศตัวเป็นนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเป็นเซเลบด้านสิ่งแวดล้อมที่มักมีชื่อปรากฏตามหน้าหนังสือพิมพ์ เขากับเธอเดินทางท่องเที่ยวผจญภัยด้วยกันอยู่เสมอ โครงการถ่ารูป ‘ก่อนโลกจะละลาย’ ที่ทำเขาหมดตัวก็มาจากการกระตุ้นของจิรสุดานี่เอง

“แม่จะรับลูกสะใภ้ที่ทำมาหากินเป็นเท่านั้น”

“แต่แม่ไม่มีสิทธิ์บังคับผม ถ้าแม่เอาเรื่องนี้มาบังคับ ผมจะลาออก” กองพรพูดเสียงแข็ง

“ตามใจ!” กองพรกล่าวในระดับเสียงเดียวกัน “ถ้ามีทางเลือกอื่นที่ทำให้เธอดูแลตัวเองได้ก็ไปเสียเถอะ ฉันก็ไม่อยากเอาบริษัทที่ฉันสร้างมากับ

มือไปเสียดกับคิลปินเพื่อฝืนอย่างเธอเหมือนกัน ปล่อยให้มันปิดตัวไปเพราะฉันทำงานไม่ไหว ดีกว่าให้คนอื่นมาทำพัง”

“แม่!”

ชายหนุ่มสับสนสายตาเด็ดขาดของมารดาแล้วเบนสายตาหนี มารดาเขารู้ดีว่าไม่มีที่ไหนรับช่วงภาพที่รักอิสระและเป็นตัวของตัวเองสูงอย่างเขาเข้าทำงาน และเขาก็ไม่มีเงินเก็บพอที่จะเดินไปจากบริษัทนี้ แต่เขาไม่อาจก้มหัวรับคำสั่งที่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลมากเกินไปกว่านี้ได้

ท้องพหุเลื้อยตามองนิภาพรรณหวังจะส่งคำร้องขอทางสายตาให้ช่วยพูดให้มารดาเปลี่ยนใจ แต่นิภาพรรณกลับหันไปให้ความสนใจอีกเรื่อง

“ยายอ่อมจะเป็นยังไงมั่งนะ เมื่อวานยังโพสต์รูปไปกินข้าวกับแฟนในเฟซบุ๊กอยู่เลย”

“ความรักมันก็อย่างนี้แหละเธอ บทจะมาก็มา บทจะไปก็ไป เธอจำไม่ได้รึตอนฉันมีแฟนคนแรกนะ โอ๊ย! มาเร็วไปเร็วยิ่งกว่าซูเปอร์แมน”

“ใช่ๆๆ”

ชายหนุ่มเดินคุ่มๆ ออกมาจากห้อง ไม่อยากจับพังคนแก่สองคนรำลึกความหลังอย่างมีความสุข หลังจากเพิ่งสร้างความทุกข์ใจให้เขาอย่างหนัก

เป็นเพราะยายอ่อมซ่าคนเดียวแท้ๆ!

“ออกเลยคะเล็ก ออกเลย” จีรสูดาส่งเสียงเชียร์มาทางโทรศัพท์เมื่อกล้องโทรศัพท์เล่าเหตุการณ์ช็อกโลกที่เพิ่งเกิดขึ้นกับตัวเอง ตอนแรกที่ได้ยินข่าวการเปลี่ยนทรนเนอร์แบบมีเป้าหมายแอบแฝง จีรสูดาก็อุทานน้ำเสียงประหลาดใจยิ่งกว่าได้ยินข่าวการทำลายล้างสิ่งแวดล้อมครั้งใหญ่เสียอีก

“ไม่อยากจะเชื่อเลยว่าผู้หญิงเก่งอย่างแม่คุณจะมีความคิดคร่ำครึขนาดนี้ แล้วลูกน้องเก่าแม่คุณก็ยอมให้แม่คุณจูงจมูกง่ายๆ หรือคะ”

“ผมไม่รู้”

“ตอนคุณยอมกลับเข้าไปทำงานกับแม่คุณก็น่าอายอยู่แล้ว แต่เรื่องนี้มันน่าอายกว่าอีกนะคะเล็ก ถ้าจีเป็นคน จียอมอดตายดีกว่าไปเป็นลูกโลให้แม่คุณทำยังงี้ก็ได้”

ชายหนุ่มหน้าร้อนผ่าวด้วยความละอายใจ จีรูดาวพูดถูกเฟง การยอมรับเงื่อนไขของมารดาทำให้เขาหมดความนับถือตัวเองไปไม่น้อย

“มาทำงานกับพ่อจีก็ได้ จีจะบอกให้พ่อหาตำแหน่งที่เหมาะสมให้”

“แล้วมันจะต่างอะไรกับที่ผมทำงานที่นี่ล่ะครับ”

“อย่างน้อยพ่อจีก็ไม่บังคับให้คุณแต่งงานกับใคร”

“พ่อคุณดูถูกผมแย่”

“ไม่หรอกค่ะ พ่อเข้าใจจี ก็ต้องเข้าใจเล็กด้วยเหมือนกัน ตกลงนะ จีจะบอกพ่อให้”

ชายหนุ่มครุ่นคิด ถึงกระนั้นสังคมก็จะมองว่าเขา ‘สิ้นท่า’ จนต้องไปพึ่งใบบุญบิดาของแฟนอยู่ดี หากแม่เขารู้ อาจถูกตัดแม่ตัดลูกได้

“เอาไว้ก่อนนะครับจี ผมว่าจะคุยกับแม่อีกที”

“ตามใจ ถ้าต้องการความช่วยเหลือก็บอกจีก็แล้วกัน”

จีรูดาววางสายไปอย่างไม่พอใจนัก ชายหนุ่มนั่งถอนหายใจแรง รู้ดีว่ามารดาเป็นคนที่เหี้ยมขาดเพียงใด เมื่อตัดสินใจลงมือไปแล้วจะไม่ยอมเปลี่ยนใจ เหลือก็เพียงแต่การพูดคุยกับภคมนให้ยอมวางมือเท่านั้น แต่เมื่อผู้เป็นแม่นำเรื่องนี้มาพูดเป็นมั่นเป็นเหมาะแล้ว ลูกน้องเก่าอย่างภคมนที่ยังมีความสัมพันธ์ทั้งในรูปแบบลูกน้องเก่าและคนรับช่วงงานจากบริษัทหรือจะกล้าขัดใจคนอย่าง ‘หญิงเหล็ก’

ระหว่างคิดวนไปมาหาทางออกไม่ได้ ไบหน้ายัมร่ากวณอารมณ์ของลูกน้องสาวก็ลอยเข้ามาในความคิด

...เพราะยายอ่อมซ่าคนเดียวแท้ๆ!

กว่าจะขับรถถึงคอนโดมิเนียม ออมสินก็แทบจะฟุบคาพวงมาลัย เธอมองซ้ายมองขวา รีบเปิดประตูถ่วงตรงไปที่ลิฟต์ แล้วยืนรอลิฟต์อย่าง กระสับกระส่าย เมื่อเข้าไปในห้องก็ล็อกกลอนอย่างแน่นหนา ก่อนพุ่งตัวขึ้น นอนบนโซฟา คว่ำผ้าห่มมาคลุมโปง ความหวาดกลัวทำให้เธอหนาวสั่นถึง กระดุกเหมือนเป็นไข้เลยทีเดียว

หวนนึกถึงคำพูดของมุทิตาแล้วหัวใจกระเจิง นักบัญชีหัวเห็ดอย่าง มุทิตามักมีเรื่องน่าตื่นเต้นมารายงานให้ฟังเสมอ ในยามเล่าใส่อารมณ์ทาง น้ำเสียงและสีหน้าราวกับอยู่ร่วมเหตุการณ์จนทำให้ผู้ฟังลุ้นตัวโก่ง หนึ่งใน เรื่องเล่าสุดสยองล่าสุดเมื่อวานนี้คือ ปฏิบัติการโหดของพวกบริษัททวงหนี้ ที่นับวันจะใช้มาตรการรุนแรงเพิ่มขึ้นตามระดับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เริ่มจาก การส่งจดหมายทวงหนี้ โทรศัพท์มาหาเจ้าตัว โทรศัพท์มาประสานถึงที่ทำงาน หากอยู่ต่างจังหวัดก็โทรศัพท์ไปหาผู้ใหญ่บ้านให้เผยแพร่ข่าวไปทั่วตำบล ไม่เพียงเท่านั้นยังทำร้ายร่างกายด้วยการซ้อม ตัดอวัยวะบางส่วน ฆ่าลูกหนี้ และที่ร้ายที่สุดคือการฆ่ายกครัว

“เดี๋ยวนี้พวกแบงก์มันไม่ใช่พนักงานใส่สูทผูกเนกไทพุดจาหวานๆ มา ทวงหนี้แล้วนะแก มันจ้างบริษัทกฎหมายของพวกนายตำรวจหรือทหารนอก ประจำการมาทำงานแทน พวกนี้ก็ไปจ้างนักเลงในชุมชนแออัดหรือพวก ต่างดาวหลบหนีเข้าเมือง ให้อูฐกะจ็อกนี่แหละที่มันต๊อๆ” มุทิตาเล่าประกอบ ขาวในหนังสือพิมพ์หัวสีที่รายงานบริษัททวงหนี้โหดคิดค่าดอกเบี้ยสามพัน ด้วยมือซ้าย และพูดว่าถ้าวันรุ่งขึ้นไม่มีเงินให้จะตัดมือขวา ขาววันเดียวกันคือ เจ้าหนี้ใจร้อนไปทวงหนี้สามสี่ที่ไม่อยู่บ้าน เลยกวาดยิงใส่ภรรยาบาดเจ็บปางตาย

หนี้ไม่กี่พันยังต้องสังเวยด้วยมือ หนี้สามแสนของเธอมิต้องสังเวยด้วย ชีวิตเลยเชียวหรือ เธอจะเอาเงินที่ไหนมาใช้หนี้ ลำพังเงินเดือนสองหมื่นกว่าๆ ก็ใช้แบบต้นไม่ชนปลาย ต้องโทรศัพท์ไปขอพ่อแม่และปู่ย่าเพิ่มแทบทุกเดือน

ในยามนี้ จินตนาการหลอกหลอนให้หญิงสาวนอนตัวสั่นงันงกอยู่ ภายใตผ้าห่มราวกับไข้ขึ้น

หญิงสาวโทรศัพท์หาแฟนหนุ่ม นุตพงศ์เป็นผู้จัดการฝ่ายการตลาดของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ชื่อดังที่หาเงินจากการซื้อขายหุ้นได้เป็นกอบเป็นกำ เงินแค่สามแสนบาทเขาต้องช่วยเธอได้แน่

เขาปิดโทรศัพท์และไม่ได้เปิดอินเทอร์เน็ต!

เหงื่อแตกพลั๊กหายใจไม่ออกจนต้องสลัดผ้าออกในที่สุด นั่งนอนเดิ คิดหาทางออกจนเย็นย่ำก็ยังหาทางออกไม่เจอ ท้องเริ่มร้อง จึงหยิบกระเป๋าสตางค์เตรียมลงไปหาข้าวกิน แต่ฉุกใจคิดเรื่องความปลอดภัย จึงมองผ่านช่องตาแมวบนประตูแล้วใจหายวาบ ถอยหลัง หัวใจเต้นแรงเหมือนจะกระเด็นออกมานอกทรวงอกเสียให้ได้

“จิง ไอ่ผมเกรียนแวนดำสองคนมันตามมาที่นี่ มันจะมาตัดมือฉันแน่เลย” เธอคว้าโทรศัพท์รายงานเพื่อนสาวด้วยน้ำเสียงสั่นเทา แต่ดูเหมือนมือที่ถือโทรศัพท์จะสั่นยิ่งกว่าจนโทรศัพท์แทบหลุดจากมือที่อ่อนแรง ตอนเห็นนิ้วมือเรียวยาวที่ปรากฏด้วยโลชั่นอย่างดีและเพนต์เล็บสวยงาม ภาพคนถูกตัดนิ้วในหนังยาภูเขาที่ลอยเข้ามาในความคิด แจ่มชัดและเหมือนจริงจนเธอเกือบร้องโหยหวนออกมา

“ใจเย็นๆ นะออม โทร. ลงไปบอกผู้จัดการคอนโดฯ ให้ส่งยามขึ้นไปดูเดี๋ยวฉันกับพี่อู่จะแวะไปหาแกให้เร็วที่สุด อย่าเพิ่งทำอะไรนะ อย่าคิดสั้น” มุกิตาพูดราวกับมีดาพิพยว่าตอนนี้ออมสินเดินลี้วไปที่ระเบียงหลังห้อง มองหาทางหนีที่ไล่แต่ไม่พบ เธออยู่บนคอนโดฯ ชั้นที่สิบ และห้องข้างๆ ก็ติดเหล็กดัดแน่นหนา ขึ้นเป็นออกไปคงตกไปตายแบบทันทีทันใด และศพไม่สวยยิ่งกว่าการกระทำของพวกเขาทวงหนี้เสียอีก

ขณะนั่งรอมุกิตา ออมสินโทรศัพท์หาแฟนหนุ่มอีกครั้ง คราวนี้โทร. ไปที่ทำงาน เพื่อนร่วมงานเขาบอกว่านุตพงศ์ไปโรตโซว์ที่ต่างประเทศสองสัปดาห์

หญิงสาวแทบร้องไห้เมื่อที่ฟังสุดท้ายหลุดลอยไป

## ๓

กว่ามุกิตากับอิทธิจะมาถึงคอนโดฯ ก็เย็นย่ำ ทำเอาเจ้าของห้องหิวจนตาลาย เมื่อมาถึงอิทธิก็เดินไปสำรวจที่ระเบียงห้องแล้วส่ายหน้า

“ไม่มีทางหนีเลยอะออม ตกลงไปตายสถานเดียว”

เป็นคำพูดที่ทำให้อมลिनกลืนวันเส้นเอ็นตาโพร่านโปรดไม่ลง ทั้งๆ ที่หิวจนตาลาย

มุกิตาส่งสายตาเห็นใจ

“แกจะทำยังไงต่อไป”

อมลिनส่ายหน้า เธอเพิ่งเข้าใจคำว่า ‘มิดแปดด้าน’ ได้ลึกซึ้งในวันนี้เอง

“ทำไมแกปล่อยไว้จนถึงขนาดนี้วะ” มุกิตาเริ่มเทศนา แม้จะอายุแค่อยุ่สิบต้นๆ แต่ความที่มีเจ้านายชื่อคุณนิภาพรรณ หรือที่ใครๆ เรียกกลับหลังว่า ป่านิจอมโหด ทำให้เธอติดบุคลิกและนิสัยละเอียดถี่ถ้วนแบบนักบัญชีผสมกับความเป็น ‘ขาใหญ่’ ประจำสำนักงานมาจากเจ้านายไม่น้อย

อมลินนั่งหน้าเศร้า

“หวังว่าแกจะไม่ให้คำชีวิตแก่แค่แสนสองแสนนะออม” อิทธิพูด

ออมสินเหลือบตามอง ไม่เข้าใจคำพูดของเขานัก

“พื่อที่เขากลัวแกจะฆ่าตัวตายเพราะเงินสามแสนนะ”

“บางทีฉันก็คิดแบบนั้นเหมือนกัน” พุดเสียงอ่อน หลบตาต่ำ สีหน้า  
สลดหดหู่จนผู้ฟังพลอยห่อเหี่ยวไปด้วย

“ใจเย็นๆ น้าอม แกไม่ใช่คนเดียวที่กำลังเป็นทุกข์จากหนี้ท่วมหัวนะ  
ฉันเพิ่งอ่านข่าวเมื่อวาน แกเป็นหนึ่งในผู้ถือบัตรสิบสองล้านใบ และเป็นหนึ่งใน  
ในหนี้หนึ่งล้านแปดแสนล้านบาทของคนไทยทั่วประเทศ เฉลี่ยแล้วหนึ่งบัตร  
มีหนี้เฉลี่ยเกือบหมื่นห้า หมื่นแค่สามแสนถือว่าจ๊ีบจ๊อย”

ออมสินมองหน้าเพื่อนสาวอย่างสับสน มูทิตาจะเอาอย่างไรกันแน่ ทั้งที่  
เมื่อวานเพิ่งเทศนาเรื่องหนี้สินจนทำให้เธอนอนไม่หลับทั้งคืนมาหยกๆ

“ฉันจะทำยังไงต่อไปดี”

“ไอ้เรื่องปลดหนี้เนี่ยมันไม่ยากหรอกถ้าเรามีสติและมีวินัย” มูทิตาลาก  
เสียงอธิบายด้วยน้ำเสียงจริงจังและน่าเชื่อถือเกินวัย หากไม่อยู่ในช่วงหน้าลิ่ว  
หน้าขวานเช่นนี้ เธอจะเชื่อว่า ‘บ้านิมาเอง’

“ขั้นแรกคือสำรวจสัดส่วนหนี้สินต่อรายได้...ความจริงคนเราไม่ควรมี  
หนี้สินเกินสามสิบเปอร์เซ็นต์ของรายได้นะ ของแกนะหืดขึ้นคอ แต่ก็ยังม  
ความเป็นไปได้...ถ้าแกตั้งใจจริง” เน้นประโยคสุดท้ายพลางส่งสายตาสำทับ  
ออมสินพยักหน้าราวกับถูกสะกดจิต

“ขั้นต่อไปคือหยุดก่อหนี้เด็ดขาด และต้องใช้จ่ายอย่างกระเบียด  
กระเสีรที่สุด เพื่อเอาเงินไปจ่ายเงินต้นให้ได้มากที่สุด ตรงนี้แหละที่หลายคน  
ยอมแพ้ แต่ฉันคิดว่าแกคงไม่เป็นแบบนั้น” หันไปพยักหน้าขอเสียงสนับสนุน  
จากอิทธิ ที่พยักหน้ารับเพื่อให้กำลังใจมากกว่าเห็นด้วย “การปลดหนี้มันต้อง  
ทำอย่างมีศิลปะด้วย นั่นคือเจรจาปลดหนี้กับทุกที่ จะถูกหาว่าหน้าด้านหน้าท  
ลักหน้อยก็ต้องยอม ได้ลดดอกเบี้ยสักพันสองพันก็ยังดี พยายามเอาเงินต้น  
ไปปิดบัญชีบัตรเครดิตดอกเบี้ยสูง หากู้เงินในระบบที่ดอกเบี้ยต่ำกว่า เท่าที่ฉันเช็  
ข้อมูล ถ้ามีเงินไปปิดบัญชีทีเดียว บางทีลดมูลค่าหนี้ให้ถึงห้าสิบเปอร์เซ็นต์

เชียวนะ”

“ก็ดีนะสิ” ออมสินค่อยสนองตอบในเชิงบวกขึ้นมาบ้าง

“สิ่งที่แกต้องทำคือปรับวิธีการใช้ชีวิต ใช้เงินให้น้อยลง และหารายได้เพิ่มเพื่อหาเงินมาโปะหนี้ให้ได้มากที่สุด เพื่อให้หลุดพ้นจากนรกขุมหนี้โดยเร็วที่สุด และที่สำคัญคือต้องไม่กลับไปก่อหนี้อีกครั้ง”

“แกบอกฉันมาตรงๆ เลยดีกว่าจิง ว่าสภาพหนี้ฉันแยะขนาดไหน ฉันจะหลุดพ้นได้มั๊ย ภายในกี่ปี”

“ยังไม่รู้จนกว่าจะรู้ว่าแกมีหนี้เท่าไร แต่โดยรวมถือว่าแกยังดีกว่าคนอื่นเยอะ เพราะยังไม่ไร้เครดิต ยังไม่ติดแบล็กลิสต์ และยังมีงานดีๆ ทำ แต่ถ้าแกปล่อยเนิ่นนานไปกว่านี้ แกกลายเป็นคนล้มละลายแน่”

“ฉันใช้บัตรเครดิตกดเงินออกมาโปะหนี้บัตรเครดิตติ่มมัย”

“แกบ้าหรือโง่กันแน่ะยายออม นั่นเท่ากับแกเอาเงินในอนาคตมาใช้เชียวนะ ไอ้พวกบัตรเครดิตนี่เวลาโฆษณามันพูดเหมือนการ์ตูน บอกร้อยละหนึ่งจุดสองห้าเอง แต่นั่นมันต่อเดือนนะ คิดเป็นปีแล้วพันไปร้อยละสิบแปด ไม่รวมค่าธรรมเนียมการตามหนี้ ดีไม่ดี อาจถึงร้อยละสิบห้าต่อปี ลองคิดดูสิว่าถ้าแกเอาเงินออกมาทำหนี้แกต้องเสียดอกเบี้ยปีละเก้าพัน สนุกนักรีง”

อมสินหน้าสลด

“ถ้าฉันผ่อนชำระขั้นต่ำบัตรทุกใบไปเรื่อยๆ ละ”

“อีกหนอยดอกเบี้ยก็ท่วมเงินต้น แล้วดอกเบี้ยก็จะถูกนำมาทบเป็นเงินต้น แกจะมีแต่ตายกับตายเท่านั้น เขาถึงว่ากันว่า Minimum Payment เท่ากับ Maximum Pain ยิ่งจ่ายต่ำสุดยิ่งเจ็บปวดมากที่สุด เคยได้ยินมั๊ย”

อมสินส่ายหน้า ไม่เคยได้ยินและไม่อยากได้ยิน ขณะเดียวกันก็อยากหายตัวไปจากโลกนี้

อิทธิเอี่ยมมือมาตบไหล่ให้กำลังใจ “แกต้องผ่านมันไปได้แน่ เราจะช่วยกัน”

อมสินซาบซึ่งจนน้ำตาเกือบซึม ไม่บ่นอย่านักหรอกที่คนปากร้ายอย่าง

อิทธิจะหลุดคำพูดปลอบโยนให้กำลังใจ

“แกมีบัตรเครดิตก็ไป” มูทิตาถาม

ออมสินไล่เลียงในใจ บัตรเครดิต บัตรเงินสดทั้งใจ บัตรห้างสรรพ-  
สินค้า บัตรซื้อของเงินผ่อน

“ทั้งบัตรเครดิต เดบิต บัตรเงินสด รวมกันเจ็ดแปดใบมั้ง”

อิทธิมีสีหน้าระอาและสิ้นหวัง

“ทำไมแกทำบัตรมากขนาดนี้วะ”

“ตอนแรกทำเอาของแถม ตอนหลังใช้เต็มวงเงินหมดเลย” ตอบเสียง  
อ่อยด้วยรู้ดีว่าเป็นเหตุผลที่อ่อนด้อยสิ้นดี

“แกเป็นหนี้รวมดอกเบี้ยยเท่าไร”

“น่าจะเกือบสามแสน”

“หา!” มูทิตาร้องเสียงหลงพลางเบิกตาแทบถลน อิทธิลืมตัววางแก้ว  
กาแฟลงบนโต๊ะแล้วเสียงดังชนิดที่ทำให้หัวใจของคนที่ไม่อยู่กับเนื้อกับตัว  
แทบหล่นไปกองกับพื้น

“เพิ่งทำงานแค่ปีกว่ามีหนี้สามแสน” อิทธิรำพึงรำพันอย่างทอดท้อ

เจ้าของหนี้หลุดตาตัวอย่างรู้สึกผิดปนละอาย ขณะเดียวกันก็นึกแตกต่าง  
ในใจว่าเธอไม่ได้ก่ออาชญากรรมร้ายแรงสักหน่อย เธอใช้บัตรเครดิตซื้อ  
ของกินของใช้ที่จำเป็นและเหมาะสมกับตำแหน่งเออีของบริษัทโฆษณาชื่อดัง  
เมื่อต้องไปพบลูกค้าบ่อยๆ ก็ต้องมีรถยนต์ คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน กระเป๋า  
ถือ และนาฬิกาเลื่อมผ้าเครื่องประดับที่ดูดี เธอแคว้นบัตรเครดิตสมาร์ทโฟนรุ่น  
ล่าสุดแสนอินเทรนด์ ตัวหวั่นฮ้องงเพื่อซื้อกระเป๋าแบรนด์เนมในเทศกาล  
ลดราคาใบละห้าหมื่น ซื้อครีมทาหน้าทีใครๆ ต่างบอกว่าใช้ดีหน้านุ่มอ่อนวัย  
อยู่เสมอกระปุกละหมื่นกว่าบาท ซื้อสมาชิกฟิตเนสรายปีเพื่อออกกำลังกาย  
ซื้อรองเท้าและของใช้จำเป็นอื่นๆ อีกไม่กี่อย่าง ไม่นึกว่ายอดหนี้จะพุ่งขึ้นมา  
เกือบสามแสนได้ ที่น่าสงสยก็คือ เธอผ่อนชำระทุกเดือน เดือนละสิบ  
เปอร์เซ็นต์ตามเงื่อนไข แต่ทำไมธนาคารจึงตามทวงหนี้อย่างดุเดือดราวกับเธอ

เป็นลูกหนี้ชั้นเลวเช่นนี้

“สถานการณ์ของฉันมันเลวร้ายมากเลยใช้มั้ย”

“เกือบแล้วละ สงสัยสัดส่วนหนี้สินต่อรายได้ของแกมันเกินกำลังไปแล้วมั้ง”

“เกิดดอกกรียังว่าจะเอาเงินที่ไหนมาใช้หนี้” อธิธาม รู้ดีว่าสถานการณ์ก้าวผ่านช่วงตกเตือนหรือต่ำหิตีเตียนมาแล้ว เพราะตอนนี้หนี้สามแสนเปรียบเหมือนมีดคมกริบที่มาจ่ออยู่ที่คอหอยเรียวร้อยแล้ว

“กำลังติดต่อฟ้อร์ตอยู่คะ” เธอหมายถึงแฟนหนุ่มที่ยังตามตัวไม่เจอ “เขาไปโรดโชว์เมืองนอก”

อธิทิวเราะในลำคอ

“นักค้าหุ้นซึ่งที่อุตสาหิโยกเงินฝากจากบัญชีออมทรัพย์ไปบัญชีตราสารหนี้เพื่อเอาดอกเบี้ยเพิ่มร้อยละสี่ต่อปีนะหรือ จะจ่ายเงินสามแสนใช้หนี้ให้แกฟรีๆ ฉันว่าพอรู้ว่าแกมีหนี้สามแสน มันอาจจะบอกเลิกทันควันเสียมากกว่า”

“ฟ้อร์ตไม่ใช่คนแบบนั้น!” หันขวับไปพูดเสียงแข็งเหมือนตวาด แต่อธิทียังแค้นหัวเราะเหมือนเสมหะติดคอกออยู่นั่นเอง

“แล้วทำไมเขาไม่ยอมจ่ายค่าข้าวค่าดูหนังเลี้ยงแกสักครั้งวะ”

“กินเท่ากันก็ต้องจ่ายเท่ากัน ก็แฟร์ดีแล้วนี่”

“เออๆ แม่สาวยุคใหม่” มุทิตาตัดบทอย่างรำคาญใจ “เอาเป็นว่าถ้าฟ้อร์ตไม่ให้แกยืมเงิน แกจะเอาเงินที่ไหนมาใช้หนี้”

ออมสินนั่งเงิบเพราะไม่เคยนึกไปไกลถึงขนาดนั้น มาร์เกตติงและนักค้าหุ้นอย่างนุตพงศ์ยอมไม่ขาดแคลนเงินหลักแสน ในวันที่หุ้นร้อนแรงเขาเคยบอกว่าหาเงินได้วันละเป็นแสนเสียด้วยซ้ำ

ความเงิบเข้าครอบคลุมนานับนาที เงิบจนได้ยินเสียงถอนหายใจของเจ้าของห้อง

“ถ้าไม่มีเงินจ่ายก็ต้องหนีไปตั้งหลักสักพัก” อธิทินั่งไขว่ห้างพินิจหลัง

กับพนักงานโซฟา กอดหอมอนข้างด้วยท่าทางแสนสบาย พุดเนิบนาบราวกับวางแผนไปพักผ่อนวันหยุด

ผู้ฟังเบิกตา ไม่นึกมาก่อนว่าสถานการณ์จะเลวร้ายถึงขั้นหนี้หนี้ ถ้าหนีไปสักพัก ก็หมายความว่าเธอต้องขาดงาน และถ้านายหญิงรู้ว่าเธอขาดงานเพื่อหนีหนี้ เธอก็ต้องถูกไล่ออกแบบทันทีทันใด เมื่อถูกไล่ออกก็ไม่มีทางหาเงินมาใช้หนี้ สุดท้ายเธอต้องหนีหัวซุกหัวซุนและตกอยู่ในวังวนหนี้สินไปตลอดชีวิต ถ้าโชคร้ายถูกพวกทวงหนี้จับได้ เธออาจถูกฆ่าหักศอกแยกชิ้นส่วนใส่กระเป๋าดินทาง และกลายเป็นข่าวใหญ่หน้าหนึ่งเหมือนข่าวที่มุกิตาเล่าให้ฟังเมื่อวานนี้

“ไม่มีหนีไม่จ่ายไม่ได้หรือ” ถ้ามเสี่ยงอ้อย เธอเคยได้ยินนักธุรกิจพันล้านที่เจอปัญหาหนี้ท่วมหัวจากภาวะเศรษฐกิจฟองสบู่เมื่อสิบปีที่แล้ว พุดประโยคนี้ออกทีวี่อย่างภาคภูมิใจ เธอเคยเห็นเขาออกกรายการโทรทัศน์พูดถึงชีวิตที่เต็มไปด้วยหนี้สิน และเต็นร็อกเอนด์โรลอย่างมีความสุขและน่าอิจฉา เขาเคยเป็นลูกหนี้ที่มีความสุขที่สุดในโลก

“ให้แกใหญ่ขนาดธุรกิจล้ม แล้วจะกระทบต่อจีดีพีของประเทศเสียก่อนค่อยมาพูดคำนั้น” มุกิตาแตกดัน

“ฉันติดต่อขอความช่วยเหลือจากมูลนิธิคุ้มครองผู้บริโภคดีมั๊ย”

“กว่าแกจะเดินไปหามูลนิธิ ไอ้หัวเกรียนแวนด้าที่ดักอยู่หน้าห้องแกก็ตัดมือแกไปก่อนแล้ว”

ออมสินนั่งตัวเกร็ง

“ถึงยังไงแกก็ต้องใช้หนี้ แต่ตอนนี้ถ้ายังคิดไม่ออกว่าจะเอาเงินที่ไหนมาใช้หนี้ แกต้องหนีไปตั้งหลักสักพัก” มุกิตาสรุปด้วยประโยคเดียวกับอิทธิราวกับนัดแนะกันมา

“ฉันกลับไปอยู่บ้านสักพักดีมั๊ย”

“แกจะบ้า” มุกิตาโวยลั่น “อย่ากั้ให้มันตามไปฆ่ายกครัวว้เง”

ออมสินหน้าซีดเผือด พ่อแม่เธอเป็นครูโรงเรียนมัธยมระดับอำเภอใน

จังหวัดอยุธยา คุณปู่เป็นนายตำรวจเกษียณอายุ ส่วนคุณย่าเป็นอดีตพยาบาล ที่ได้รับการนับหน้าถือตาจากคนทั้งอำเภอ ถ้ามีคนตามไปทวงหนี้ถึงบ้าน ทั้งพ่อแม่และปู่ย่าที่เป็นคนมีหน้ามีตา และได้รับความนับถือในแถบนั้นคง อับอายและเสียใจมาก และหากเกิดเรื่องร้ายแรงถึงขนาดฆ่ายกราวอย่างที่ มูทิตาบอก เธอจะต้องมีบาปติดตัวไปหลายสิบชาติแน่ๆ ลำพังแค่พ่อแม่เธอ กัดฟันส่งเสียให้เธอเรียนโรงเรียนฝรั่ง และมหาวิทยาลัยเอกชนค่าเทอมแสน แพงด้วยการกู้เงินจากสหกรณ์ครู ซึ่งโดนตัดหนี้จากเงินเดือนเหลือเพียง เดือนละไม่กี่พันบาทกับบาปหนಾಯู่แล้ว ยังมีบาปซ้ำตอนที่เธออยากได้รถ คุณปู่อดส่ำให้ถอนเงินกับมาเป็นเงินดาวน์ก้อนใหญ่ให้ และบ่อยครั้งที่เธอกลับไปขอเงินพิเศษจากเงินบำนาญของปู่เพื่อมาจ่ายค่าเช่าคอนโดฯ อีกด้วย

“ว่าแต่ว่า...แกพอจะขอเงินพ่อแม่แกมาโปะหนี้ได้มั๊ย” มูทิตาถาม

ออมสินส่ายหน้าทันทวน พบกันครั้งที่แล้วพ่อเธอบ่นให้ฟังว่ากำลังจะ ยื่นเรื่องเกษียณก่อนอายุ หรือเออร์ลี่ไทร์ เพื่อนำเงินก้อนมาใช้หนี้สหกรณ์ที่กู้ อย่างต่อเนื่องมาส่งเธอเรียน

“แกก็รู้ว่าพ่อแม่ฉันกำลังยื่นเรื่องเออร์ลี่ไทร์ เพื่อเอาเงินก้อนไปโปะหนี้ แก่”

“ฉันสงสัยจะแยะ” ว่าพลางหยิบโทรศัพท์มาค้นหาข้อมูลเรื่องนี้สินครู ทางอินเทอร์เน็ต “แต่ละปีมีครูยื่นเรื่องขอเออร์ลี่ไทร์เกินโควตา เมื่อปีที่แล้วมี ชาวครูที่หลุดโควตาออกมาประกาศว่าจะฆ่าตัวตายเพราะไม่มีเงินไปใช้หนี้ รุ้มั๊ยว่าตอนนี้หนี้สินครูของทั้งประเทศพุ่งเป็นหนึ่งในล้านล้านบาทแล้ว ครูแต่ละคน มีหนี้สินเฉลี่ยห้าแสนบาทต่อคน”

เป็นข้อมูลที่ทำให้อมสินเศร้าใจเป็นสองเท่า เศร้าใจที่ไม่รู้จะหาเงิน ที่ไหนมาใช้หนี้ และยิ่งเศร้าใจที่เป็นลูกอกตัญญูที่ทำให้พ่อแม่ลำบากอีกด้วย

“เอาเรื่องเฉพาะหน้าให้จบก่อนเถอะจิง ถ้าไม่มีเงินก้อนก็หนีไปตั้งหลัก ก่อน” อิทธิตัดบทเมื่อเห็นสีหน้าซีดเซียวของอมสิน ทั้งๆ ที่ปกติเขาจะ เหน็บแนมและจิกกัดจนถึงที่สุด

“แล้วจะไปไหนดี” ออมสินถามอย่างจนปัญญา

“ไปอยู่แม่ฮ่องสอนมั้ย”

“ดีๆ ไปเก็บตัวแถวป่าสักพักก็ดีเหมือนกัน” ดวงตาเริ่มมีประกาย เธอเองก็หลงใหลเมืองเล็กๆ ที่เต็มไปด้วยที่พัก ร้านอาหารเก๋ๆ และอากาศดี อย่างบายไม่น้อย

“ไม่ใช่บายยะ ไปอยู่ในอำเภอชายแดน”

“ฟังดูทุรกันดารจัง”

“แกไม่รู้หรือว่าเดี๋ยวนี้ไอ้พวกทวงหนี้มันมีเครือข่ายโยงใยทั่วประเทศ ถ้าแกไปเชียงใหม่ หาดใหญ่ ขอนแก่น แกลบหุดาลับประดของพวกนี้ไม่พั่นแน่ มันมีสายคอยรับงานทวงหนี้ในแต่ละจังหวัด ประหยัดค่าเดินทาง ค่าที่พัก และยังทำงานได้มีประสิทธิภาพกว่าเพราะเป็นคนในพื้นที่ ไม่มีหลงทาง แต่ฉันเชื่อว่าเครือข่ายมันไปไม่ถึงระดับหมู่บ้านหรอก ถ้าเก็บตัวดีๆ แกรอดแน่”

“หมู่บ้านเขียวรี” สีหน้าตื่นตระหนก แม้จะเป็นเด็กต่างจังหวัด แต่ก็ยังเป็นเด็กในเมืองและแทบไม่มีประสบการณ์ระดับหมู่บ้านเลย

มุทิตาพยักหน้ารับ สีหน้ารำคาญในความเรื่องมากต่างๆ ที่ไร้ทางเลือกของเพื่อนสาว

“แล้วงานฉันล่ะ ถ้าฉันหายไปนายหญิงต้องไล่ฉันออกแน่”

“ฉันบอกนายหญิงไปแล้วว่าแกอกหักเลยหนีไปปฏิบัติธรรม เขาบอกให้เวลาหนึ่งอาทิตย์ แต่น่าจะต่อรองได้มากกว่านั้น อาจจะได้ชักสองอาทิตย์” อิทธิพูด

“อกหักหรือ!” ร้องเสียงหลง เธอนึกถึงท่าทีของนายหญิงเมื่อรู้ว่าเธออกหักแล้วปวดใจ นักสตรีนิยมผู้แข็งแกร่งอย่างนายหญิงคงเสื่อมศรัทธาในตัวเธอไม่น้อย

“แล้วบอสเล็กล่ะ” นึกวาดภาพใบหน้าของเจ้านายหนุ่มมาดศิลปินสุดเซอร์ ที่ชอบมองเธอด้วยดวงตาคมๆ ทั้งแววตาและรอยยิ้มมุมปากนิดๆ ชวนให้คนมองโลกในแง่ดีเห็นว่าเป็นคนมีอารมณ์ขันอยู่เป็นนิตย แต่แท้จริง

คือการย่ำยหัน เขาเคยพูดใส่หน้าเธอเสียด้วยซ้ำว่า “ไม่ได้ความ”

เขาคงสะใจหัวเราะลั่นเมื่อรู้ว่าเธอบวชชีหนีเข้า

แม้จะเพิ่งร่วมงานกันไม่ถึงเดือน แต่รู้ตั้งแต่วันแรกว่าไปด้วยกันไม่ได้ เมื่อนายหญิงโยนงานหินมาให้ นั่นคือการต่อกรกับลูกคำรายใหญ่เขี้ยวลากดิน ซึ่งเป็นงานที่ต้องทำร่วมกัน แต่เขากลับโยนความรับผิดชอบให้เธอแล้วอ้างผลงานร่วม ไม่เพียงเท่านั้น เขามักแสดงความหมั่นไส้ในความเป็นผู้หญิงสมบูรณ์แบบของเธอ ที่นอกจากสวยเก่งแล้วยังมีคู่ใจเป็นนักค้าหุ้นอนาคตไกล เขามักเขม่นมองอย่างรำคาญใจ ยามที่เธอคุยโทรศัพท์กับแฟนหนุ่มในเวลาทำงาน ซึ่งเธอ ‘เอาคืน’ ด้วยการทำเป็นเร่งรัดเองงานด่วนขณะที่เขาโทรศัพท์คุยกับแฟน

“วันนี้เขาตามหาแก ฉันบอกไปแล้วว่าแกถูกหนุ่มไฟแนนซ์หักอก ไม่มีสตัสตั้งจะทำงาน”

“พี่จะบ้าอะไรอะ”

“มันก็ดีกว่าบอกว่าแกเทลิดหนีแก๊งทวงหนี้ไม่ใช่หรือ ถ้าเขารู้ นายหญิงก็จะรู้ และถ้านายหญิงรู้ แกถูกไล่่ออกภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงแน่”

“แกจายายหมวย พนักงานบัญชีคนเก่าที่มีเจ้าหนี้ekorระบบมาตะโกนด่าที่บริษัทได้มัย รายนั้นนะทวงเงินเข้า นายหญิงสั่งให้เก็บของให้เสร็จภายในเที่ยงวัน” มุกิตาเตือนความจำ

ออมสินพยักหน้ารับหน้าเหย...นั่นแหละที่เธอกลัว

“จะไปหรือไม่ไป” อิทธิพูดเสียงแข็ง “ถ้าไปก็รีบเก็บของแล้วไปให้เร็วที่สุด ก่อนที่พวกไอ้แวนดำหัวเกรียนมันจะไหวตัว ชีนซักซ่าแกโดนตัดนิ้วสวยๆ แน่” นี่คือสไตล์ของอิทธิ ผู้ไม่นิยมการปลอบโยนหรือให้กำลังใจใดๆ ตอนเข้ามาทำงานใหม่ๆ ในฐานะเออีที่ต้องรับหน้าระหว่างลูกคำกับฝ่ายครีเอทีฟ เธอรับโจทย์และความเห็นจากลูกคำมาถ่ายทอด และเคยโดนเขาต้อนและขู่เสียจนร้องห่มร้องไห้มานับครั้งไม่ถ้วน เธอไม่หวังว่าจะได้รับคำปลอบโยนแต่ก็ไม่คิดว่าจะเจอหมัดตรงราวกับแล่เฉื่อยลงมานบนเนื้ออ่อนๆ จนเลือด

ไหลซิบๆ เช่นนี้ คำพูดเป็นจุดแล่นทรงพลังที่ทำให้เธออยากลุกไปเก็บเสื้อผ้าใส่ กระเป๋า แล้วไปให้พ้นจากห้องนี้ภายในวินาทีนี้เสียเลย

“ไปก็ได้...แต่ยังไม่มีตัวเครื่องบินเลย”

“ไปรถทัวร์” มุทิताพูดเสียงแข็ง “ถ้าซื้อตัวเครื่องบินก็ต้องใช้บัตรเครดิต ซึ่งเป็นเบาะแสให้พวกไอ้แวนด้าส่งคนไปรับเกะที่สนามบินแม่ฮ่องสอน แล้วพาไปตัดนิ้วที่ชายแดน แกอาจจะเป็นศพไม่มีญาติในแม่น้ำสาละวิน หรือเป็นนั่งตัวจนประจำเมืองสามหมอกก็ได้”

ออมสินหน้าซีดเผือด สีหน้าตื่นตระหนก สถานการณ์ยุ่งยากกว่าที่คิด เธอแทบไม่มีเงินสดติดกระเป๋า ใช้บัตรเครดิตก็ไม่ได้ กลับไปขอเงินที่บ้านก็ไม่ได้เช่นกัน

“นี่เงินห้าพัน ฉันให้แกยืม” มุทิताเปิดกระเป๋าหยิบเงินให้เหมือนเตรียมพร้อมมาแล้ว

ออมสินหน้าร้อนผ่าว ทั้งตื่นตันและอับอายเพื่อนสนิท ที่รู้ทันว่าตอนนี้เธอมีเงินสดติดตัวไม่ถึงพันบาท

“เอาบัตรเครดิตทุกใบ และเขียนหนังสือมอบระบบทั้งหมดที่แกมีให้ฉันด้วย แกจะได้อะไรไม่เหลือรูตูปี้ตู่ๆ จนหนี้ท่วมหัวข้าสอง ส่วนฉันก็จะเจรจากับทางแบงก์ให้หยุดส่งคนมาขู่ โดยหลักการแล้วเราต้องเคลียร์หนี้บางบัตร ปิดบัตรให้เหลือแค่ใบเดียว แล้วหาเงินสดมาประนอมหนี้ ขอจ่ายให้น้อยที่สุด” พูดถึงแผนการอย่างคล่องแคล่วและน่าเชื่อถือสมกับเป็นนักบัญชีดาวเด่นประจำสำนักงาน

“ทำยังไง”

“ต้องหาเงินสดสักก้อน และให้ใครสักคนไปคุยกับแบงก์ โดยบอกว่าเป็นญาติแกจะมาจ่ายหนี้แทน เพราะแกหนีไปบวชหรือจะฆ่าตัวตายแล้ว จะขอจ่ายแค่เงินต้น หรือให้ลดหนี้เหลือสักครึ่งหนึ่ง ถ้าไม่เอา ก็ให้มันไปฟ้องเอาทางแบงก์ต้องยอมแน่ เพราะดีกว่าไปฟ้องร้อง แล้วให้ศาลสั่งให้แกจ่ายคืนเดือนละไม่กี่พัน”

“ชอบใจนะจ๊ะ” ออมสินจับมือเพื่อนเขย่าอย่างล่ำๆในบุญคุณ เธอไม่มีทางคิดเรื่องแบบนี้ออกแน่ๆ ได้แต่ ‘รู้ดึ๊ด’ และก้มหน้าก้มตาชำระเงินชั้นต่ำสิบเปอร์เซ็นต์มานานนับปี จนหนี้สินพอกพูนโดยไม่รู้ตัว

“ไม่เป็นไร ฉันไม่อยากมีเพื่อนเป็นนั่งร้าน”

อมสินออกเดินทางไปสถานีขนส่งสายเหนือ พร้อมกระเป๋าเดินทางใบย่อมใบเดียวและเงินสดห้าพันบาท ด้วยใจเต๋นตุ๋มๆ ต่อมๆ บอกตัวเองว่าไปตายเอาดาบหน้า

## ๔

ขณะนั่งรถพิกอัปตอนเดียวยุ่นเก่า ยี่ห้อที่เลิกผลิตในเมืองไทยมานานแล้ว ที่นั่งนุช น้ำสาวของมุกิตาส่งมารับที่สถานีขนส่งเมื่อเวลาตีห้า ออมสินเหนื่อย เมื่อย และง่วงจนแทบลืมตาไม่ขึ้น เธอไม่ได้นั่งรถเดินทางไกลๆ อย่างนี้มานานแล้ว กลับๆ ตื่นๆ มาตลอดทาง ซึ่งส่วนใหญ่จะตื่นเสียมากกว่าเพราะปวดหลัง และต้องหลีกเลี่ยงการขับของผู้โดยสารข้างๆ ที่ยิ่งขับบ่่อยขึ้นในช่วงที่รถทิ้งตัวไปตามทางโค้งที่มีมากเสียจนแทบไม่มีโอกาสตั้งตัวตรง นอกจากนี้ยังต้องทนกับกลิ่นเหม็นที่ลอยมาจากต้นเสียงไอ้ก้อ้าทางด้านหลัง ที่พลอยจะทำให้เธออาเจียนตามไปด้วย

ท่ามกลางความมืดอันเงิบงันและโดดเดี่ยว เธอต้องเตือนใจและให้กำลังใจตัวเองว่านี่คือวิถีชีวิตที่คนส่วนใหญ่ในประเทศนี้ต้องเผชิญ และเธอต้องรับมือกับมันให้ได้ ทั้งการเดินทางที่ทรหดและหนี้สินอันหนักอึ้ง

การตี คอนเสิร์ตรุ่มราวคราวเดียวกับเธอเปิดเพลงลูกทุ่งจากสถานีวิทยุ เอเอ็ม แล้วเคาะนิ้วกับพวงมาลัย ทำทางอารมณ์ดีพ้อๆ กับบรรยากาศยามเช้า เขาไขเปิดกระจกกว้างให้ลมเย็นเยือกพัดเข้ามากระทบใบหน้าจนเธอหาย

่วง และเพิ่งมีโอกาสสังเกตแบบเต็มตัวว่าเขาเป็นคนหน้าตาดีพอใช้ได้ ผิวขาวตามประสาคนเหนือ กล้ามเนื้อแขนขาสวยเหมือนนักกีฬา จนทำให้คิดว่าเขาคงเป็นนักกีฬาตัวรุ่งและหนุ่มหล่อขวัญใจสาวๆ ในหมู่บ้าน

“น่าจะชอบว่าคุณจะมาดูงานเกษตรเพื่อเอากลับไปทำที่บ้าน” การดีหรีเสียงเพลงลูกทุ่งขณะเริ่มต้นชวนคุยเมื่อเห็นอีกฝ่ายตื่น

“อะไรนะ!” เพิ่งรับรู้เป้าหมายการเดินทางของตัวเองจากปากเขานี่เอง เธอเร่งรีบเสียจนไม่ได้ถามว่ามูทิตาบอกอะไรกับน้ำสาวบ้าง มูทิตาบอกว่านางขุเป็นนักวิจัยที่เข้ามาเก็บข้อมูลในหมู่บ้าน แล้วหลงใหลวิถีชีวิตที่เป็นมิตรและเจียบสงบของหมู่บ้านแห่งนี้ จึงอยู่ในพื้นที่นานกว่าอยู่สำนักงานในเมือง และกลายเป็นสมาชิกของหมู่บ้านในที่สุด

“มีคนมาดูงานเยอะครับ มาแล้วก็ไป ส่วนใหญ่ไม่เคยกลับมาบอกว่าเอาที่ดูไปทำได้ผลหรือเปล่า ที่คุณอยู่ที่ไหนครับ”

“อูธุยาอะ” ออมสินไม่ได้โกหก คุณปู่เธอมีที่เกือบสิบไร่ เมื่อใกล้เกษียณอายุราชการท่านก็จ้างคนไปปรับพื้นที่และปลูกมะม่วง เธอไม่เคยอย่างกรายไปดูสวนของคุณปู่เลย แต่เคยบอกตัวเองว่าต่อให้ตงงานหรือหนีหนี คนที่ใช้ชีวิตแบบคนเมืองมาตลอดชีวิตอย่างเธอจะไม่จบชีวิตลงในสวนมะม่วงร้างของปู่เหมือนนางเอกในละครบ้านไร่ที่แสนโรแมนติกหลายเรื่องแน่ๆ

“คิดจะปลูกอะไรครับ”

“ยังไม่ได้คิดอะ” ไม่กล้าบอกความจริงว่าเธอมาที่นี่เพื่อหนีหนี้

“คุณปลูกอะไรอะ” โยนคำถามกลับเพื่อให้พ้นจากเรื่องของตัวเอง

“ทุกอย่างที่กินได้ครับ ผมเป็นเกษตรกรเต็มตัวมาตั้งแต่เรียนจบ ม. ปลาย” เขาหันมาพูดด้วยสีหน้าภาคภูมิใจ หญิงสาวรู้สึกประหลาดใจท่าทางเขาดูดีเกินกว่าจะเป็นเกษตรกร เธอนึกว่าเขาเป็นนักวิจัยหรือเจ้าหน้าที่มูลนิธิเช่นเดียวกับนางขุเสียอีก แสดงว่ากล้ามเนื้อสวยๆ ที่เธอนึกว่าเกิดจากการเล่นกีฬา ก็น่าจะมาจากการทำไร่ทำสวนนั่นเอง

“ฉันเคยปลูกผักในชั่วโมงเกษตรสมัยชั้นประถมค่ะ หลังจากนั้นก็ไม่สัมผัสดินอีกเลย” เธอตอบอย่างภาคภูมิใจเช่นกัน บอกตัวเองว่ามูทิตาและอิทธิคิดผิด ที่ส่งเธอมาตัดสินใจด้วยการทำอะไรทำนา แม้จะเป็นเด็กต่างจังหวัด แต่คนเมืองอย่างเธอไม่มีวันซาบซึ้งกับเรือกสวนไร่นาเป็นแน่ แม้จะอยู่ในแวดวงโฆษณาที่เคยขายงานและเห็นงานโฆษณาสร้างกระแสหวนคีนสู่ธรรมชาติและสำนึกกรักบ้านเกิดที่แสนจะสร้างแรงบันดาลใจมานับขึ้นไม่ถ้วนก็เถอะ ไม่ใช่ต่อต้านแต่รู้ตัวดี ว่าเธอไม่อาจก้าวข้ามความเคยชินของคนเมืองสู่ความเป็นคนชนบทได้เป็นแน่

เธอหนีมาที่นี่เพื่อตั้งหลัก และหาทางหนีทีไล่ให้ตัวเอง

หมู่บ้านเล็กๆ ซ่อนตัวอยู่ในหุบเขามีที่ราบอันกว้างใหญ่ บ้านไม้สไตล์ไทยใหญ่ตั้งเรียงรายท่ามกลางสีเขียวของไม้ผลยืนต้นขนาดใหญ่ ซึ่งบ่งบอกถึงความเก่าแก่ของหมู่บ้านได้เป็นอย่างดี บ้านของนางนุชน้ำสาวของมูทิตาเป็นบ้านไม้หลังเล็กใต้ถุนสูง หน้าบ้านมีต้นลิ้นจี่ต้นใหญ่ ในบ้านมีห้องนอนเพียงห้องเดียว ที่เหลือเป็นพื้นที่โล่ง ด้านหน้ามีระเบียงบ้านแคบๆ ยกพื้นสำหรับนั่งเล่นหรือทำงานบ้าน ด้านหลังลดระดับเป็นบริเวณครัว นางนุชบอกว่าบ้านอายุเกือบร้อยปีที่หญิงชราคนเก่าคนแก่ในหมู่บ้านยกให้ก่อนตาย...พอรู้ประวัติบ้านก็อยากถอยเท้าออกจากบ้านเสียแล้ว

นางนุชเป็นหญิงวัยประมาณสี่สิบต้นๆ ยิ้มง่าย ใจดี แต่ดูเป็นคนจริงจัง สมกับเป็นนักวิจัยทางสังคมที่เอาการเอางาน ซึ่งทำให้ผู้มาเยือนรู้สึกเกรงและเกร็งอยู่ไม่น้อย

หลังอาหารเช้าแบบง่ายๆ คือข้าวต้มมัด นางนุชก็พาซ้อนท้ายมอเตอร์ไซด์ตระเวนทั่วหมู่บ้าน แล้วมาลงท้ายที่บ้านของการดีซึ่งตั้งอยู่ในสวนเกษตรผสมผสานที่มีทุกอย่างที่กินได้ และเป็นศูนย์การเรียนรู้ประจำหมู่บ้าน

นางนุชเล่าประวัติหน้าที่ของการดีให้ฟัง โดยที่เจ้าตัวนึ่งยิ้มเขินๆ อยู่ข้างๆ การดีมีประวัติชีวิตที่แปลกมาก เขาไม่ยอมเรียนต่อมหาวิทยาลัย ทั้งๆ ที่

ทางบ้านพร้อมส่งเสีย เขาเป็นคนมีอุดมการณ์และความมุ่งมั่นในการเป็นเกษตรกร เพื่อพิสูจน์ว่าอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีความสุขและประสบความสำเร็จได้ไม่แพ้คนเรียนจบมหาวิทยาลัย

ตอนที่หนุ่มหุกระซิบว่า “อายุแค่นี้มีเงินเก็บหลายแสนนะ” เธอมองหน้าเขาด้วยความชื่นชมและตื่นตะลึง แต่สิ่งที่ลอยเข้ามาในความรู้สึกเกือบจะพร้อมกันคือเรื่องราวที่แตกต่างกันอย่างสุดขั้ว รุ่นราวคราวเดียวกัน เรียนจบมหาวิทยาลัยเอกชนชั้นดี ทำงานมาเกือบสองปี รายได้เดือนละเกือบสามหมื่น แต่มีหนี้สามแสนกว่าบาทที่ยังไม่รู้จะหาเงินที่ไหนมาชดใช้ และสถานการณ์เลวร้ายถึงขนาดต้องหนีหนี้มาเกือบสุดเขตชายแดนไทยเลยทีเดียว

ตอนที่หนุ่มพูดว่าการศึกษาก็แท้จริงควรเป็นการศึกษาที่ทำให้คนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีอิสระและไม่พึ่งพิงใคร แต่การศึกษาปัจจุบันกลับสอนให้คนวิ่งเข้าสู่ระบบบริโภคนิยมที่ต้องซื้อหาและแสวงหาปัจจัยสี่ทำหกเจ็ดจนทำให้ไม่กล้าหลุดจากระบบ...เธอเผลอคิดเข้าข้างตัวเองว่า เธอกลายเป็นเหยื่อของลัทธิบริโภคนิยมเพราะระบบการศึกษา แต่ถ้าอิทธิพลนี้คงสวนกลับทันควันว่า ไม่ใช่ระบบการศึกษาหรอก แต่เป็นเพราะนิสัยของเธอต่างหาก

เธอหวนนึกถึงบทสนทนาระหว่างตัวเอง อิทธิ และมุทิตา หลังจากดูสารคดีโทรทัศน์เรื่องปลดหนี้ ซึ่งผลสำรวจชี้ว่าคนไทยทุกอาชีพล้วนเป็นหนี้ตั้งแต่ข้าราชการถึงชาวนา

‘แสดงว่าฉันเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ’ เธอยึดอกพูดอย่างภูมิใจ

‘ถ้าประเทศไทยมีแต่คนคิดอย่างแก ประเทศชาติล่มจมแน่’ อิทธิพูดอย่างหมั่นไส้

‘จะล่มจมได้อย่างไร ทุกคนเป็นหนี้ก็ช่วยกันทำงานปลดหนี้ไง ถ้าเป็นหนี้แล้วไม่ดี รัฐบาลเขาจะออกนโยบายให้เป็นหนี้กันถ้วนหน้าหรือ ประชาชนियจะเป็นใหญ่ในแผ่นดินหรือ’

‘ประชาชนियจะทำให้ชาติล่มจมต่างหากละ ฉันเห็นแต่คนกลุ่มนี้

กลุ่มนี้รวมตัวกันมาประท้วงปิดหน้ากระทรวงคลังให้ปลดหนี้ ภูเขาไปใช้แต่ไม่  
อยากจ่าย แล้วเงินใครล่ะ ก็เงินภาษีพวกเรานั่น

‘เกษตรกรพวกนั้นเขาถูกกระทำจากโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ’  
ออมสินแก้แทนตามข้อมูลที่เคยได้ยินได้ฟังมา ‘เนอะ’ หันไปขอเสียง  
สนับสนุนจากนักบัญชีหัวเห็ด

‘โอ้หนีจากโครงการเงาของรัฐมันก็มีบ้างละ แต่ส่วนใหญ่เป็นหนี้  
ธ.ก.ส. เพราะกู้เงินไปซื้อรถกันทั้งนั้น’ มุกตาไม่ทำให้ผิดหวัง

‘แจกบอกว่าแก้ถูกกระทำจากนโยบายรัฐละสิ ไม่ใช่โว้ย มันมาจาก  
กิเลสตัณหาของแก้วนๆ’ อิทธิประจันเต็มปากเต็มคำ

การสนทนาครั้งนั้นจบลงแบบไม่มีข้อสรุป เพราะเธอตัดบทด้วยการ  
ชี้ชวนให้เพื่อนๆ หันไปดูเสื้อผ้าแบบใหม่ล่าสุดที่แขวนอยู่ในร้านขายเสื้อผ้า  
เจ้าประจำ โดยไม่ใส่ใจต่อคำพูดเหน็บแนมของอิทธิว่า

‘อย่าไปโทษระบบหรือการศึกษาเลย มันเป็นเรื่องของคนไร้สติที่ไม่เห็น  
โลกศพไม่หลั่งน้ำตา’

ออมสินถึงความสนใจกลับมาสู่สิ่งที่อยู่ตรงหน้า ประวัติชีวิตที่สมบูรณ์-  
แบบของการดีทำให้เธออยากร้องไห้ ไม่ใช่เพราะซาบซึ้งที่ได้รู้จักบุคคล  
ตัวอย่าง แต่ด้วยนึกถึงเรื่องราวของตัวเองที่ตรงกันข้ามราวฟ้ากับกันหา

ทั้งที่อายุเท่ากัน แต่การดีมีเงินเก็บหลายแสน ในขณะที่เธอมีหนี้สาม  
แสน เมื่อเปรียบเทียบกันจึงเท่ากับว่าชีวิตของเธอติดลบและวิ่งตามหลังเขา  
หลายปี

“เป็นอะไรหรือออม” นงนุชถามเมื่อเห็นหญิงสาวทำตาปริบๆ เหมือน  
ไถ่หน้าตา

“ออมไม่ได้มาดูงานหรอกค่ะ แต่ออมหนีหนี้มา” พูดเสียงเบาเหมือน  
กระซิบ ประวัติชีวิตที่ไม่ต่างพร้อยคุณกัญของการดีทำให้เธออยากสารภาพ  
บาป เธอไม่สามารถเก็บความละอายและความลับบอกไว้กับตัวเองได้อีกต่อไป

‘ไม่มีสายตาและท่าทีดำหนิตีเตียนหรือสมเพชเวทนาจากคนทั้งคู่’ ทำให้

ออมสินใจขึ้นขึ้นมานิด หากไม่เพราะมุกิตาเล่าเรื่องของเธอให้หงุชฟังหมดแล้ว หงุชกับการดีก็คงคุ้นเคยกับคนเมืองที่มีหนี้สินล้นพ้นตัวจนเห็นเป็นเรื่องปกติ

“ทำท่าเหมือนไปฆ่าใครมานั่นแหละ” หงุชหันไปพยักพยกับการดีพร้อมยิ้มขบขัน “ออมคิดถูกแล้วที่มาที่นี่ รับรองว่าช่วงเวลาสองอาทิตย์ที่อยู่ที่นี่ ออมจะกลายเป็นหนึ่งในคนครึ่งหมู่บ้านที่ผันตัวเองจากการมีหนี้เป็นหนี้เป็นแสน มาเป็นคนมีเงินเก็บเป็นหนี้เป็นแสน”

“ด้วยการทำสวนลั่นจี่นะหรือคะ!” น้ำเสียงไม่เชื่อถือนัก ก่อนมาที่นี่เธอยังได้ยื่นข่าวเกษตรกรทางภาคเหนือประท้วงปิดถนนเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลรับประกันราคาลั่นจี่และลำไยเสียด้วยซ้ำ

การดีหัวเราะ ไบหน้าของเขาดูสดใสและชื่อเสียงจนวนดสงสัยไม่ได้ว่า เขาจะเคยทำเรื่องแย่ๆ เหมือนเด็กทั่วไป เช่น แก๊งเพื่อนหรือโกหกพ่อแม่บ้างหรือไม่

“มันง่ายกว่านั้นเยอะ แค่มีสมุดบัญชีเล่มเดียวกับความตั้งใจจริง ก็สามารถปลดหนี้และเป็นนายของตัวเองได้”

หญิงสาวขำเลียงมองการดีราวกับมองดูคนเล่นกลเสกผ้าให้กลายเป็นนกพิราบ

“ยายจึงคงไม่ได้เล่าให้ฟังละสิว่าน้ำมาทำอะไรที่นี่” หงุชพูด

หญิงสาวส่ายหน้า มุกิตาไม่เคยเล่าให้ฟังมาก่อนว่ามีน้ำสาวอยู่ต่างจังหวัดที่สำคัญคือเธอไม่คิดจะมาเรียนรู้อะไรที่นี่ นอกจากหนีมาตั้งหลัก

หงุชกับการดีผลัดกันเล่าให้ฟังว่า เมื่อก่อนหมู่บ้านนี้ก็เหมือนหมู่บ้านชนบทอื่นๆ ที่ชาวบ้านมีหนี้สินล้นพ้นตัวจากการทำการเกษตรและการอุปโภคบริโภคที่เกินตัวและไม่รู้ตัว จนเมื่อเธอเริ่มเข้ามาทำวิจัยเรื่องหนี้สิน และร่วมกับชาวบ้านซึ่งมีการดีเป็นหัวหอกทำบัญชีรายรับรายจ่ายในครัวเรือน แล้วนำผลที่ได้จากบัญชีมาวางแผนการใช้ชีวิต จนตอนนี้คนกว่าครึ่งของหมู่บ้านมีบัญชีครัวเรือนที่สามารถนำมาวางแผนการใช้ชีวิตได้ และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี

ดีขึ้น

การดียีนยันเป็นมันเหมาะว่าสมมุติบัญชีรายรับรายจ่ายในครัวเรือนนี้เอง ที่จะช่วยปลดหนี้ให้เธอได้สำเร็จ และทำให้เธอกลายเป็นคนใหม่

“มันเสียเวลา...ยุ่งยาก” เพื่อนๆ เธอคงขำกลิ้ง ถ้ารู้ว่าออมสินผู้ใช้เงิน เป็นเบี้ยต้องมานั่งทักค่าใช้จ่ายทุกบาททุกสตางค์

“ไม่ยากเกินกว่าการวิ่งหนีหนี้มาที่นี่หรอกครับ”

ออมสินถลึงตาใส่ แต่เมื่อเห็นการดีทำหน้าที่ซื้อ เธอจึงรู้ว่าเขาพูดด้วยความจริงใจและปรารถนาดีไม่ใช่ประชดประชัน

“เคยได้ยินทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงมั๊ยครับ” การดีถาม หญิงสาวพยักหน้ารับแต่ทำหน้าเหย สำหรับคนที่ตกอยู่ในสภาพเดียวกับเธอ คำว่า ‘พอเพียง’ ดูจะเป็นการซ้ำเติมหรือทำร้ายกันทีเดียว นี่เอง

“อย่าบอกนะว่าจะชวนให้มาใช้ชีวิตพอเพียงด้วยการทำไร่ทำนา” น้ำเสียง บ่งบอกการต่อต้านอย่างเต็มที่

คู่สนทนาหัวเราะหึๆ พลังหันไปส่ายหน้ากับนางนุช

“อีกละ คงต้องโทษสื่อที่ทำให้คนทั่วบ้านทั่วเมืองเข้าใจว่าการใช้ชีวิตพอเพียงคือการทำไร่ไถนา”

“แล้วไม่ใช่หรือคะ”

“ไม่ใช่ครับ หลักการมันอยู่ที่การพึ่งตัวเองให้ได้ ใช้ชีวิตให้สมดุล ไม่ได้หมายความว่าต้องปลูกหรือทำทุกอย่างไว้กินและใช้ แต่ทำยังไงถึงจะมีกินมีใช้แบบพอตัว” การดีพูด ท่าทางจริงจังราวกับเป็นวิทยากรใหญ่ขึ้นมาทันที

และละ ก็เขาเป็นทั้งเกษตรกรตัวอย่าง เป็นเจ้าของศูนย์การเรียนรู้ เกษตรพอเพียง และเป็นวิทยากรด้านการใช้ชีวิตพอเพียงที่มีชื่อเสียงนี่นา

“ใช่ อย่างออม ถ้าใช้ชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริของในหลวง ก็คงไม่ต้องหนีหนี้มาไกลถึงขนาดนี้” นางนุชพูดต่อ

หญิงสาวทำหน้าละห้อย เป็นความจริงที่สะท้อนใจจนไม่อยากจะรับฟัง

“เออเถอะ” เอ้อมมือมาแตะหลังมือให้กำลังใจ “มองในเชิงบวก คน

ส่วนใหญ่ใช้ชีวิตไม่พอเพียงเพราะไม่รู้ ทั้งไม่รู้ตัว และไม่รู้รายรับรายจ่าย  
นั้นแหละ เครื่องมือที่จะทำให้เรารู้จักตัวเองดีที่สุดก็คือบัญชีครัวเรือนเล่มนี้”

“แคบบัญชีเล่มเดียวจะทำให้เราทำตามพระราชดำริของในหลวงได้เสีย  
หรือคะ”

“ใช่ครับ ช่วงหลังๆ มีหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยสนับสนุนเรื่องบัญชี  
ครัวเรือน มันเป็นเครื่องมือที่จับต้องได้และนำไปสู่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง  
ได้ดีที่สุด ผมทำมาแล้ว และคนทั่วประเทศอีกหลายพันหลายหมื่นคนก็ทำมา  
แล้ว และกำลังทำอยู่อีกนับไม่ถ้วน”

หญิงสาวพยักหน้าหงึกๆ อย่างไม่มั่นใจนัก กับท่าทางมั่นอกมั่นใจและ  
เชื่อเชิญเหมือนนักการเมืองให้คำมั่นกับผู้ลงคะแนนเสียงในช่วงเลือกตั้งของ  
การดี

“แล้วอมต้องบิบบยาสีฟันให้เกลี้ยงหลอด หรือขยายเสื้อผ้าซ้ำๆ  
เหมือนในหลวงด้วยหรือเปล่าคะ”

การดีหันไปส่ายหน้ากับงงงหูอีกครั้ง

“ผมไม่ได้ว่าคุณนะครับ แต่สังคมยุคนี้ส่วนใหญ่รับรู้เรื่องราวจากภาพ  
ที่เห็นแล้วไม่คิดต่อกันเลย เห็นแค่นี้คิดแค่นั้น ทั้งๆ ที่ในหลวงท่านทำเพื่อ  
สื่อให้เห็นถึงแนวคิดการประหยัดที่กว้างกว่านั้น คุณไม่จำเป็นต้องใช้ยาสีฟัน  
ให้เกลี้ยงหลอด แค่อใช้จ่ายให้รายรับสมดุลกับรายจ่าย เหลือเก็บออมเพื่อดูแล  
พ่อแม่และตัวเองในอนาคตและแบ่งปันคนอื่นบ้างก็พอแล้ว”

อมสินหน้าแดง แม้การดีจะออกตัวไว้มาก่อนว่าไม่ได้ว่า แต่เธอรู้สึก  
เหมือนถูกชกหน้าแบบเต็มๆ จริงอย่างที่เธอว่า เธอรู้เห็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับ  
ยาสีฟันและฉลองพระองค์ของในหลวงซ้ำๆ และไม่ได้คิดอะไรมากเกินไปกว่า  
นั้นเลย

“ถ้ามีวแต่เสียเวลาทำบัญชี แล้วจะเอาเวลาที่ไหนมาใช้หนี้ล่ะคะ” ลาก  
เสียงพูดอย่างอ่อนแรง น้ำเสียงทอดท้อและทันทันสายตาวนหาของงงง

“ต่อให้หาเงินมาใช้หนี้ได้ แต่ถ้าไม่เปลี่ยนวิธีคิดแบบถอนรากถอนโคน

เดี๋ยวก็มีหนี้ก้อนใหม่มาให้แกอีก ลูบเสียเวลาสักหน่อยเพื่อเรียนรู้สิ่งที่จะเป็นหลักยึดและอยู่กับเราไปตลอดชีวิตไม่ดีกว่าหรือจ๊ะ”

ไม่แน่ใจนักว่าเพราะอ่อนเพลียจากการเดินทาง ทุกข์ใจกับหนี้สินท่วมหัว หรือเนื้อหาหนักอึ้งตรงหน้าที่ทำให้เธอปวดหัวตุบๆ เหมือนจะระเบิดเสียให้ได้ แม้จะรู้ตัวว่าไม่สามารถทำอย่างที่ดีและเหมาะสมต้องการได้ แต่เธอจำต้องพยักหน้ารับเพื่อให้คนคู่นี้ปล่อยเธอไปพักผ่อนเสียที